

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra profesní přípravy

Problematika nošení zbraní – teorie a praxe

Bakalářská práce

Problematic of carrying guns – theory and practice

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE
pplk. Mgr. Jan MACURA

AUTOR PRÁCE
Tomáš KOČÍ

PRAHA
2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, který jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Brodčích, dne 1. 3. 2023

Tomáš KOČÍ

ANOTACE

Práce se zabývá problematikou nošení zbraní. Srovnává nošení zbraně v běžném životě s ozbrojenými složkami, cizími státy a zabývá se přednostně skrytým způsobem nošení zbraně. Práce je v úvodu zaměřená na historii nošení a držení zbraní v České republice. V další části se věnuje zákonným aspektům držení, nošení a úschovy zbraní. V hlavní části práce jsou probírány různé typy pouzder, použité materiály, možnosti uložení zbraní a průzkum v této oblasti. Průzkum, kterým byla oslovena skupina osob zabývajících se střelectvím a každodenním nošením zbraně poukazuje na oblíbenost některých druhů pouzder a způsobů nošení zbraně. Závěr práce je věnován vyhodnocení vhodnosti různých pouzder určených ke každodennímu používání a nošení.

KLÍČOVÁ SLOVA

Kydex * kůže * Nylon * podvěsná svítilna * pouzdro * ozbrojené složky * skryté nošení
* krátká střelná zbraň

ANNOTATION

The research paper focuses on matters of carrying short firearms, compares carrying weapons in everyday life to the armed forces, and mainly deals with the concealed way of carrying a weapon. The introduction of the research aims at the history of carrying and possessing weapons in the Czech Republic. The next part deals with legal aspects of possessing, carrying and safekeeping firearms. In the main part of the thesis, different holsters, used materials for a concealed carry and the research in this area are discussed. During the survey a certain group of people dealing with marksmanship was asked about that issue and the survey points at the popularity of some kinds of holsters and the ways of carrying firearms. The conclusion of the research paper focuses on the evaluation of the suitability of various cases used and carried in everyday life.

KEYWORDS

Kydex * Leather * Nylon * Weapon Light * Holster * Armed forces * Concealed carry * Short firearm

Obsah

Úvod.....	7
1 Historie nošení zbraní v České republice a legislativa	9
1.1 Úprava pro civilní držitele zbraní	11
1.2 Úprava pro Policii ČR	15
1.3 Úprava pro Vězeňskou službu ČR.....	16
1.4 Úprava pro Armádu České republiky	18
1.5 Úprava pro Celní správu.....	19
1.6 Úprava pro Obecní policii a ostrahu České národní banky.....	21
1.7 Úprava pro myslivce	21
1.8 Úprava pro Soukromé bezpečnostní agentury	26
2 Rozdíl mezi nošením a držením zbraně	27
2.1 Srovnání nošení zbraní ČR s jinými státy	27
2.2 Bezpečnost.....	29
3 Skryté nošení zbraně	31
3.1 Používané materiály	32
3.1.2 Kůže.....	32
3.1.3 Nylon.....	33
3.1.1 Kydex	34
3.2 Pouzdra	35
3.2.1 Vnější opasková pouzdra.....	36
3.2.2 Stehenní pouzdra.....	37
3.2.3 Vnitřní opasková pouzdra	37
3.2.4 Podpažní pouzdra	38
3.2.5 Clip Draw	38
3.2.6 Trigger Guard.....	38

3.3 Zavazadla	39
3.3.1 Brašny	40
3.3.2 Ledvinky	41
3.3.3 Batohy	42
4 Zabezpečení zbraní	43
4.1 Zákonná úprava	43
4.2 Možnosti zabezpečení zbraní	45
4.2.1 Zámky	45
4.2.2 Trezory	46
4.2.3 Úschovny	46
5 Průzkum	48
Závěr	57
Seznam použité literatury	59

Úvod

Problematika nošení zbraní provází lidstvo od samotného počátku, ať už se jednalo o nutnost lovu, obrany před predátory, či dobývání území, z čehož je zřejmé, že člověk měl potřebu nosit zbraň, neustále ji vyvíjet ke svým potřebám a přizpůsobovat ji k aktuální situaci.

Archeologický nález prvního luku a šípů s kostěnými hroty je starý přibližně 60 000 let. Od té doby zbraně prošly značným vývojem, počínaje různými materiály hrotů, přes výrobu samostřílů až k příchodu černého střelného prachu, jehož výsledkem byl vývoj palných zbraní. Již od počátku bylo jasné, že člověk musí přizpůsobit svou výzbroj a výstroj k potřebám mobility, čímž vznikla potřeba prvního toulce na šípů, popruhu na samostříl, nebo prachovnici, která umožnila nasypat střelný prach a zabránila jeho navlhnutí. Čím větší byla potřeba účinnějších zbraní, tím více rostla také potřeba jejich doplňků ke snadnému nošení a co nejsnazšímu použití.

S nástupem palných zbraní došlo k velikému pokroku, protože již měly daleko větší přesnost, dostřel a samozřejmě větší devastující účinek. Bohužel byly stále limitované rychlostí přebíjení a poměrně vysokou vahou.

K zásadnímu pokroku ve zbraních došlo až nástupem jednotného náboje, který obsahuje střelu, dnes již bezdýmný střelný prach a zápalku v jediném kompaktním balení nábojnice a není již třeba se starat o každou složku zvlášť. Tímto došlo k obrovskému průlomu ve zbrojním průmyslu a jedinou starostí moderního střelce je, aby si vybral vhodnou zbraň, která bude plnit účel jím preferovaný a ke zbrani vhodné doplňky, které usnadní její co nejpohodlnější nošení a pohotové použití v případě potřeby, neboť je lepší zbraň mít a nikdy nepoužít, než ji nemít a potřebovat.

Každodenní nošení zbraně pro všechny osoby je v současné době upraveno zákonem o střelných zbraních a střelivu, který jasně vymezuje

mantinely, kdy a za jakých okolností smí být zbraň nošena, čímž samozřejmě majitelům zbraní vznikají povinnosti a závazky, kterých se musí držet a mnohdy není jednoduché rozhodování, kam svou zbraň brát a kam naopak ne.

Téma bakalářské práce bylo zvoleno na základě sedmnáctileté praxe v ozbrojených složkách a s ní spojenou problematikou každodenního nošení zbraně ve službě i mimo ni. V průběhu letité praxe v této problematice bylo vyzkoušeno mnoho systémů a způsobů nošení zbraní, čímž byly nasbírány praktické poznatky uplatněné v jednotlivých kapitolách práce.

Cílem bakalářské práce je poskytnout přehled o možnostech nošení zbraně v každodenním profesním i osobním životě a uvést nového držitele zbraně do této problematiky. Práce zahrnuje všechny oblíbené a dostupné možnosti uložení zbraní a systémy pouzder pro skryté nošení zbraně, včetně právních aspektů, které jsou spjaté s nošením zbraní a je nutné jejich respektování v rámci zákonů České republiky.

1 Historie nošení zbraní v České republice a legislativa

Držení zbraní mezi civilním obyvatelstvem je zakořeněno hluboko v historii českých zemí a to od dob, kdy se na našem území vyskytly první zbraně na černý střelný prach. První snaha o regulaci nošení zbraní se projevila již v roce 1517 ve Svatováclavské smlouvě.

„Což se ručnic dotýče, ode všech tří stavuo[v] takto jest svoleno: Aby žádná osoba z žádného stavu, též také i žádný člověk obecní s žádnú ručnicí nejezdil a nechodil více buďto v městech, v městečkách, ve vseh ani po cestách a silniciech, a to konečně do Vánoc najprv příštích. Pakli by to kto z kterékožkoli stavu anebo i člověk sedlský a obecní po Vánocech byl postižen, an s jakú ručnicí jede anebo jde, k tomu každému má saženo býti jakožto k člověku lotrovskému a ve zlém podezřelému, kterýž práv užití nebude moci. Než pro potřebu války ručnice všickni lidé všech stavuo[v] míti mohú v svých domech, tak aby takovým nepřátelóm takovými ručnicemi odpírati a odolávati mohli.

Svatováclavská smlouva byla uzavřena s cílem ukončit rivalitu mezi šlechtou a městy na pozadí obav ze selského povstání. Již první legislativa zakazující nošení zbraní tedy byla zjevně cílena proti snahám širších vrstev obyvatelstva se emancipovat a cílila hlavně na legální znemožnění srocování ozbrojených obyvatel. I přesto musela legislativa reflektovat realitu rozsáhlého civilního držení zbraní a omezit se pouze na zákaz nošení, nikoliv držení.

Výslovné umožnění držení zbraní pouze pro účely války ve Svatováclavské smlouvě zjevně vedlo k výkladovým problémům, v důsledku čehož zřízení o ručnicích jen o pár let později výslovně hovořilo o držení za účelem osobní ochrany, avšak pouze pokud jde o šlechtu a měšťany. Zatímco původní univerzální zákaz nošení ve Svatováclavské smlouvě vyvolával zdání rovnosti (zákaz dopadal na všechny), zřízení o ručnicích již zavedlo povolovací

režim nošení, který zjevně zvýhodňoval šlechtu a města, neboť jim příslušelo rozhodovat o vydávání povolení.

Pozdější zbraňová legislativa už takto široce stanovený zákaz nošení střelných zbraní neobsahovala. Například nařízení v 18. a první polovině 19. století se soustředila na zákaz nošení zákeřných zbraní, za které byly považovány střílející hole a kapesní pistole (terceroly). Pokud jde o další zbraně, tak zákony stanovily pouze konkrétní omezení. Například povinnost rozebrat spoušťový mechanismus při cestování skrz cizí honební pozemky, zákaz střílení ve městech při slavnostech z důvodu předcházení vzniku požárů, či povinnost mít nabitou zbraň doma uloženu tak, aby se k ní nedostaly děti.

Až císařský patent č. 223/1852 zavedl princip nošení zbraní na základě zvláštního nárokového povolení, a to při současném respektování přirozeného práva držet zbraň doma (zvláštní povolení bylo potřeba až pro držení většího množství zbraní).

Tento princip nárokového povolení k nošení zbraně pro osobní ochranu přetrvává i v současné legislativě, která byla doplněna také o komunistickou diktaturou zavedený povolovací princip i na samotné držení střelných zbraní.

Zajímavé srovnání představuje Rakousko, které si od dob císařského patentu č. 223/1852 udrželo princip bezformálního držení pro opakovací dlouhé zbraně, avšak co do nošení zavedlo nenároková povolení. Ta se přirozeným byrokratickým vývojem zvrhla v de facto úplný zákaz nošení pro obyčejné občany.“

1

¹ Zbrojnice - informační portál pro civilní držitele zbraní [online]. [cit. 2023-02-10].

Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2019/11/01/historie-civilniho-drzeni-zbrani-zrizeni-o-rucnicich-ceska-zbranova-legislativa-v-roce-1524/>

1.1 Úprava pro civilní držitele zbraní

Zbraní vhodnou ke každodennímu nošení rozumíme nejčastěji krátkou střelnou zbraň, dle specifikace v zákoně 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu popsanou v §5 zákona:

„Zbraněmi kategorie B jsou

- a) krátké opakovací nebo samonabíjecí zbraně,*
- b) krátké jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo se středovým zápalem,*
- c) jednoranové nebo víceranové zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 280 mm,*
- d) dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje,*
- e) dlouhé samonabíjecí zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora nemohou dohromady pojmout více než 3 náboje a u nichž je podávací ústrojí odnímatelné, anebo u nichž není zaručeno, že nemohou být přeměněny běžně dostupnými nástroji na zbraně, jejichž zásobník nebo nábojová schránka a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než 3 náboje,*
- f) dlouhé opakovací nebo samonabíjecí zbraně s hladkým vývrtem hlavně, jejichž délka hlavně je menší nebo je rovná 600 mm,*
- g) samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled samočinných zbraní, a*
- h) signální zbraně pro použití signálních nábojů ráže větší než 16 mm.“²*

² §5 Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu [online]. [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119/zneni-20220201>

§ 28 zákona o zbraních jasně vymezuje, kteří držitelé konkrétních skupin zbrojních průkazů a konkrétních kategorií zbraní mají jaká oprávnění.

„(1) Držitel zbrojního průkazu skupiny A je oprávněn pro sběratelské účely

a) nabývat do vlastnictví a držet zbraň kategorie A nebo A-I, na kterou mu byla udělena výjimka, zbraň kategorie B, na kterou mu bylo vydáno povolení, nebo zbraň kategorie C, nebo

b) nabývat do vlastnictví a držet, popřípadě nosit střelivo do zbraně kategorie A, A-I, B nebo C, nejvíce však 3 kusy téhož druhu, ráže, značky a výrobního provedení, anebo 1 nejmenší spotřebitelské balení.

(2) Držitel zbrojního průkazu skupiny B nebo C je oprávněn:

a) nabývat do vlastnictví a držet, popřípadě nosit zbraň kategorie A-I, na kterou mu byla udělena výjimka, zbraň kategorie B, na kterou mu bylo vydáno povolení, nebo zbraň kategorie C; tuto zbraň, případně zbraň s nasazeným nebo jinak instalovaným tlumičem hluku výstřelu, může nosit pouze na střelnici nebo v místech, kde je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu,

b) nabývat do vlastnictví, držet, popřípadě nosit střelivo nebo jednotlivé části nábojů do zbraní kategorie A-I, B nebo C; střelivo a jednotlivé části nábojů nesmí nosit viditelně.

(3) Držitel zbrojního průkazu skupiny D je oprávněn při výkonu zaměstnání nebo povolání

a) nosit nebo držet zbraň kategorie A, A-I, B nebo C, na kterou má jeho zaměstnavatel vydán průkaz zbraně k účelům, pro které byla vydána zbrojní licence, přičemž zbraň s nasazeným nebo jinak instalovaným tlumičem hluku výstřelu může nosit pouze na střelnici nebo v místech, kde je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu; k této zbrani je oprávněn držet nebo nosit i střelivo,

b) nosit nejvíce 2 zbraně uvedené v písmenu a) a střelivo do těchto zbraní na veřejnosti nebo na místě veřejnosti přístupném; zbraň a střelivo do této zbraně nesmí nosit viditelně.

Strážník obecní policie je oprávněn nosit zbraň viditelně při plnění úkolů obecní policie. Zaměstnanec České národní banky zajišťující fyzickou ochranu objektů této banky může zbraň nosit viditelně jen v souvislosti s plněním svých pracovních úkolů.

(4) Držitel zbrojního průkazu skupiny E je oprávněn

a) nabývat do vlastnictví a držet, popřípadě nosit zbraň kategorie A-I, na kterou mu byla udělena výjimka, zbraň kategorie B, na kterou mu bylo vydáno povolení, nebo zbraň kategorie C,

b) nabývat do vlastnictví střelivo pouze do zbraně, kterou je oprávněn držet, a to po předložení průkazu zbraně; toto střelivo je oprávněn také držet nebo nosit

c) nosit nejvíce 2 zbraně a střelivo do těchto zbraní; zbraně ani střelivo nesmí nosit viditelně.

(5) Držitel zbrojního průkazu smí ze zbraně, kterou je oprávněn držet, střílet pouze v místech, kde je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu, nebo na střelnici, pokud se nejedná o použití zbraně k ochraně života, zdraví nebo majetku. Soudní znalec, který je držitelem zbrojního průkazu, je oprávněn držet zbraň a střelivo a střílet ze zbraně za účelem vypracování znaleckého posudku. Střelbu, při které se ze zbraní nevystřelují střely, a střelbu ze signální zbraně za použití signálních nábojů je držitel zbrojního průkazu oprávněn provádět též na místě, kde je zajištěno, že nebude ohrožen život, zdraví, majetek nebo veřejný pořádek.“³

Ve zkratce to znamená, že pro všechny platí povinnost taková, že zbraň musí být na místech veřejně přístupných nošena skrytě. Výjimku mají pouze zaměstnanci ostrahy Národní banky a strážníci obecní policie, další výjimky týkající se ozbrojených složek a myslivců, budou rozebrány níže.

Neopomenutelný je též §60 zákona o zbraních:

³ §28 Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu [online]. [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119/zneni-20220201>

„Držení a nošení zbraní při zvláštních příležitostech

Osoba, která se účastní veřejných shromáždění, slavností, sportovních podniků nebo lidových zábav, může na těchto akcích nosit zbraň, pouze

a) drží-li zbraň k provozování zábavné střelby v komerčních nebo obdobných střelnicích,

b) podílí-li se se souhlasem pořadatele na zabezpečení akce, jejíž součástí je střelba,

c) zabezpečuje-li úkoly podle zvláštního právního předpisu, nebo

d) pokud je to nezbytné k ochraně života, zdraví nebo majetku, a nošení zbraně povolí útvar policie příslušný podle místa konání akce.“⁴

Shrneme-li to, jde o ustanovení, které hovoří o nošení zbraní při zvláštních příležitostech. Tento článek zakazuje nošení zbraně na veřejných shromážděních a lidových zábavách s výjimkou nošení zbraně na komerčních střelnicích a se souhlasem pořadatele k zabezpečení akce, kde je střelba součástí. Je zde pamatováno i na kulturní akce, jako jsou například historické rekonstrukce bitev, kde by účinkující bez dobových zbraní zcela jistě neplnily účel akce. Ustanovení pojednává zcela jistě v tomto smyslu o ochraně měkkých cílů.

⁴ §60 Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu [online]. [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119/zneni-20220201>

1.2 Úprava pro Policii ČR

Zákon 273/2003 Sb. o Policii ČR nijak neupravuje způsob ani pravidla nošení služební zbraně policistou, k tomuto slouží interní akty řízení jako: Závazný pokyn policejního prezidenta č. 156 ze dne 12. prosince 2008, kde článek 11. Hovoří o nošení zbraně policistou takto:

„(1) Nosí-li policista ve služebním stejnokroji zbraň podle čl. 10, řídí se při jejím umístění na služebním stejnokroji interním aktem řízení. Podmínky skrytého nošení zbraně může upravit služební funkcionář interním aktem řízení.

(2) Nosí-li policista v občanském oděvu zbraň podle čl. 10, nosí ji skrytě; v odůvodněných případech, vyžaduje-li to zájem služby, může mít zbraň v pouzdře pevně umístěném viditelně na těle.

(3) V době mimo službu může policista ve služebním stejnokroji skrytě nosit také soukromou zbraň.

(4) Zbraň nošená skrytě musí být v pouzdře pevně umístěném na těle.

(5) Zbraň se nosí zajištěna (pokud to konstrukce zbraně dovoluje) se zasunutým plným zásobníkem v těle zbraně, u revolveru s náboji v nábojovém válci. O nabití rozhoduje policista sám podle konkrétních okolností, nejedná-li se o služební zákrok pod jednotným velením.

(6) V době mimo výkon služby může policista k provedení zákroku použít i soukromou zbraň, a to za stejných podmínek jako zbraň.“⁵

Pojem zbraň uvedený v tomto pokynu je specifikován v Zákoně o Policii:

„§56

(5) Zbraní podle této hlavy se rozumí zbraň střelná včetně střeliva a doplňků zbraně, vyjma vrhacího prostředku majícího povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky, dále zbraň bodná a sečná,

⁵ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 156 ze dne 12.12.2008 ve znění k: 26.02.2023

výbušnina, speciální výbušný předmět, průlomový pyrotechnický prostředek a speciální náloživo.“⁶

1.3 Úprava pro Vězeňskou službu ČR

Vězeňská služba České republiky jako součást ozbrojených složek má své interní předpisy, kterými se musí řídit a jsou zde jasně nastavená pravidla pro nošení zbraně v souladu s bezpečnostními předpisy a požadavky:

„§ 16

Není-li dále stanoveno jinak, platí při výkonu strážní a eskortní služby a služby justiční stráže zásada, že:

a) pistole se nosí v pouzdře navlečeném na služebním pásu, a to na pravém boku (levák na levém boku), zásobník k ní se nosí na opačné straně v pouzdře navlečeném na služebním pásu, přičemž pouzdro pistole musí být vždy zapnuto,

b) samopal vz. 61 se zásobníky se nosí obdobně jako pistole uvedená v písmenu a), přičemž pouzdro samopalu musí být vždy zapnuto,

c) nosí-li se obě zbraně uvedené v písmenu a) a b) současně, nosí se pistole na pravém boku (levák na levém boku) a samopal vz. 61 na levém boku (levák na pravém boku), a to pažbou dopředu, přičemž zásobníky obou zbraní se nosí na služebním pásu,

d) samopal vz. 58, samopal CZ Scorpion EVO 3A1, útočná puška CZ 805 BREN A2, puška nebo brokovnice se při použití dvoubodového popruhu nosí zavěšeny na rameni hlavní vzhůru; samopal vz. 58, útočná puška CZ 805 BREN A2, samopal CZ Scorpion EVO 3A se sklopenou ramenní opěrkou a brokovnice s pistolovou rukojetí, se při použití dvoubodového popruhu nosí zavěšeny na rameni hlavní dolů, při použití jednobodového popruhu se uvedené zbraně nosí hlavní dolů,

⁶ Zákon č. 273/2008 Sb. O Policii ČR [online]. [cit. 2023-03-02].

Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273/zneni-20220628>

e) při jízdě motorovým vozidlem je pažba brokovnice, pušky, samopalů vz. 58, útočné pušky CZ 805 BREN A2 a samopalů CZ Scorpion EVO 3 A1 opřena o podlahu a hlaveň směřuje vzhůru,

f) revolver se nosí v pouzdře navlečeném na služebním pásu, a to na pravém boku (levák na levém boku), přičemž pouzdro revolveru musí být vždy zapnuto.

§ 17

(1) V ponosu před tělem připravené k případnému použití se nosí samopal vz. 58 s odklopenou ramenní opěrkou, samopal CZ Scorpion EVO 3A1 s odklopenou ramenní opěrkou, samopal vz. 61 s odklopenou ramenní opěrkou, útočná puška CZ 805 BREN A2 s odklopenou ramenní opěrkou a puška nebo brokovnice při výkonu strážní služby na strážní věži při střežení z ochozu strážní věže nebo při zajišťování kruhového střežení.

(2) Další případy nošení zbraní připravených k případnému použití při výkonu strážní a eskortní služby se stanoví v Plánu střežení a ve Strážních pravidlech pro výkon eskortní služby.

§ 18

(1) Příslušníci, kteří vykonávají službu v občanském oděvu, nosí pistoli nebo revolver v podpažním, popřípadě opaskovém pouzdru nebo etuji.

(2) Příslušník vyzbrojený zbraní musí mít u sebe kromě služebního průkazu i obvazový balíček.

(3) O nošení zbraně mimo službu rozhoduje příslušný ředitel věznice. Povolí-li ředitel věznice příslušníkovi nosit zbraň v době mimo službu, je tento příslušník povinen zabezpečit, aby jí nebylo zneužito. Před uložením zbraně je povinen ji vybit, vyjmout zásobník a uložit jej odděleně, popřípadě vyklopit válec revolveru.

(4) *Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, je příslušníkovi zakázáno zbraň odložit bez řádného zabezpečení.*⁷

1.4 Úprava pro Armádu České republiky

Pro Armádu ČR je nadřazeným právním aktem Zákon č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách, který upravuje podmínky použití zbraně v § 42. Nošení zbraně jako takové však částečně upravuje článek 493. základního řádu ozbrojených sil České republiky vydaný ministerstvem obrany. Například u specifikace strážní služby takto:

„Strážný na strážním stanovišti musí mít zbraň s nasazeným bodákem (samopal se sklopnou ramenní opěrkou bez bodáku, bodák v pochvě na opasku) připravenou k použití. Na strážních stanovištích v budovách musí mít samopal v poloze „na řemen“. Víko brašny na zásobníky musí být zapnuto. Samopal vz. 61 musí mít připraven v pouzdře, víko pouzdra a poutko útočného nože odepnuto.“⁸

Nicméně osobním průzkumem bylo zjištěno, že zbraně jsou vojskem nošeny převážně při výkonu strážní služby a při plnění mimořádných úkolů, které spočívají například ve spolupráci s Policií ČR, kdy je nutný výkon služby se zbraní. V každém případě vždy rozhoduje o způsobu nošení zbraně velitel konkrétní posádky, který určí výstroj a výzbroj vojáků dle konkrétní situace a potřeb.

⁷ Nařízení č. 33/2019 o vězeňské a justiční stráž, Podle ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráž České republiky, ve znění pozdějších předpisů

⁸ ZÁKLADNÍ ŘÁD OZBROJENÝCH SIL ČESKÉ REPUBLIKY vydaný Ministerstvem obrany 2001 [online]. [cit. 2023-02-28]. Dostupné z: <https://adoc.pub/zakladni-ad-ozbrojenych-sil-eske-republiky.html>

1.5 Úprava pro Celní správu

Celní správa má jasně daný vnitřní předpis č. 31/2018, vydaný generálním ředitelstvím cel pro výzbrojní materiál, který kromě úschovy a manipulace hovoří o nošení zbraní ve článku 21 a 22 takto:

„Čl. 21

Způsoby nošení zbraně

(1) Střelné krátké zbraně a palebné průměry nosí celníci viditelně:

- a) na služebním oděvu v přiděleném pouzdře vždy pevně přichyceném ke služebnímu opasku na straně silné ruky, náhradní zásobník je na straně slabé ruky,*
- b) v pouzdře taktické nebo ochranné balistické vesty označené identifikačním znakem CS nebo*
- c) ve schváleném pouzdře pevně přichyceném na opasku nebo k tělu, přes oděv civilního vzhledu označeným identifikačním znakem CS.*

(2) Střelné krátké zbraně a palebné průměry nosí celníci skrytě ve schváleném pouzdře na těle; schváleným pouzdrem se rozumí pouzdro, které splňuje podmínky pro bezpečné uložení a nošení zbraně a jehož nákup byl schválen pořizujícím útvarem.

(3) Při výkonu služby v civilním oděvu nosí celník zbraň zásadně skrytým způsobem. Toto ustanovení neplatí v mimořádných situacích, kdy to vyžaduje povaha a taktika služebního zákroku.

(4) Dlouhé střelné zbraně se nosí viditelně nebo skrytě dle povahy a taktiky služebního zákroku.

Čl. 22

Nošení zbraně a střeliva v době mimo výkon služby

(1) Vyžadují-li to okolnosti související s povahou a výkonem služby bezpečnostního sboru, je celník oprávněn na základě rozkazu služebního funkcionáře, jehož vzor je uveden v příloze č. 7, nosit střelnou zbraň nebo střelné

zbraně a střelivo k těmto zbraním i v době mimo výkon služby, a ukládat je mimo zbrojní sklad útvaru.

(2) Zbraň nebo zbraně vydané celníkovi k nošení mimo výkon služby je celník oprávněn použít jen v zákonném rámci nutné obrany a krajní nouze, ke schválenému individuálnímu střeleckému výcviku a schváleným střeleckým soutěžím.

(3) Rozkaz k nošení střelné zbraně a palebného průměru v době mimo výkon služby podle odstavce 1 vydává na útvarech GŘC ředitel sekce, odboru nebo vedoucí samostatného oddělení, na celním úřadu ředitel celního úřadu, jeho zástupce nebo vedoucí odboru CÚ.

(4) Celník může mít v době mimo výkon služby více než jednu zbraň a palebný průměr k těmto zbraním. Služební funkcionář může celníkovi vydat oprávnění k nošení více zbraní a palebných průměrů formou jednoho rozkazu.

(5) Rozkaz se vydává na dobu neurčitou.

(6) Celník, který je oprávněn nosit zbraň a palebný průměr k ní v době mimo výkon služby, je povinen zbraň a střelivo pečlivě zajistit před možným odcizením nebo zneužitím.

(7) Celník musí být před vydáním rozkazu poučen zbrojním technikem. Záznam o provedeném poučení celníka je součástí vydávaného rozkazu.

(8) Vydání nebo uložení zbraně se vždy zapíše v Knize výdeje zbraní a střeliva. V případě, že se v průběhu nošení zbraně mimo výkon služby zavádí nová Kniha výdeje zbraní a střeliva, provede se přepsání údajů o výdeji zbraně do nově zavedené Knihy výdeje zbraní a střeliva.

(9) Zbraň (zbraně) a palebné průměry vydané mimo výkon služby k takto vydaným zbraním předkládá celník ke kontrole nadřízenému služebnímu funkcionáři minimálně jednou měsíčně. O provedené kontrole sepíše služební funkcionář nebo jeho zástupce stručný záznam.

(10) Při zrušení rozkazu zabezpečí služební funkcionář opětovné uložení zbraně na útvaru CS, případně v centrálním zbrojním skladu CS.⁹

⁹ Vnitřní předpis č. 31/2018 Generálního ředitelství cel pro Celní správu ČR v aktuálním znění

1.6 Úprava pro Obecní policii a ostrahu České národní banky

Dle Zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, je povinností strážníků obecní policie a zaměstnanců ostrahu ČNB, pokud jejich pracovní povinnosti vyžadují nošení zbraně, aby byli držiteli zbrojního průkazu skupiny D, ale nevztahuje se na ně povinnost nosit zbraň na místech veřejně přístupných skrytě. Vzhledem k tomu, že strážníci obecní policie jsou vystrojováni podle možností konkrétní obce, jsou podmínky a způsoby nošení zbraně upravovány interními akty řízení každé obecní policie zvlášť.

1.7 Úprava pro myslivce

Podle § 28 Zákona o střelných zbraních a střelivu je oprávněn držitel zbrojního průkazu skupiny C, je oprávněn zbraň nabývat a držet. Nosit ji může na místech kde je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu. Tato část ustanovení zřejmě odkazuje na zákon o myslivosti, bohužel zde nejsou uvedené konkrétní podmínky nošení zbraně, nicméně pro myslivce je závazný Myslivecký Řád vydaný Českomoravskou Mysliveckou Jednotou, jehož znalost jsou povinni myslivci prokázat při vykonávání zkoušek, a ten hovoří ve článkách 34 až 52 o zacházení se zbraní takto:

„34. Při lovu odstřelem se používají lovecké palné zbraně a střelivo, s nimiž se zachází s největší opatrností, vylučující možnost způsobení úrazu.

35. K lovu odstřelem se používá pouze lovecká zbraň a střelivo, které odpovídá druhu lovené zvěře. Drobná zvěř na společných honech se střílí brokovými náboji. Pro zbraň, s kterou loví, musí mít lovec u sebe příslušné doklady.

36. Zbraň se nosí zpravidla na levém rameni s hlavními vpředu a ústím nahoru, nebo za deštivého počasí ústím dolů k zemi. Nikdy lovec nepřidrží prsty na ústí hlavně. Při lovu drží zbraň tak, aby ústí hlavně (hlavní) směřovalo do bezpečného

prostoru, aby při případném výstřelu nedošlo ke zranění, usmrcení nebo ke škodě na majetku účastníků. Zbraň se drží pevně.

37. Nabitá zbraň se nosí zajištěná. Odjišťuje se až před zamýšlenou střelbou. Nebylo-li stříleno, nebo nebude-li pokračováno ve střelbě, zbraň se opět zajišťuje nebo vybíjí. Nikdy se nelze spoléhat, že ze zajištěné zbraně nemůže vyjít výstřel (např. při pádu zbraně).

38. Se zbraní se zachází vždy tak, jako by byla nabitá, proto hlaveň nesmí nikdy směřovat proti osobám.

39. Zbraň se zásadně nabíjí až v honitbě po zahájení osamělého lovu nebo po zahájení leče při společném honu. Leč se považuje za zahájenou po odeznění signálu (povelu) stanoveného pro zahájení leče nebo po uplynutí stanoveného času (v členitém terénu nebo na představených střeleckých stanovištích, kde nelze zajistit slyšitelnost signálu - povelu). Na výslovný pokyn vedoucího honu lze v určitých případech (např. naháňka na lišky nebo zvěř černou) nabíjet zbraň po zaujetí určeného stanoviště nebo místa v řadě (při ploužené nebo kruhové leči) před zahájením vlastní leče. Zbraň se nabíjí a vybíjí jen ve směru, ve kterém nemůže být nikdo ohrožen. Zlamovací zbraň (zbraň se sklopnými hlavními) se nabíjí a vybíjí tak, že hlaveň směřuje k zemi. Opakovací a samonabíjecí zbraně se nabíjejí a vybíjejí s hlavní směřující k zemi nebo směrem vzhůru. Před nabíjením je nutné se vždy přesvědčit, zda není v hlavni cizí těleso (hlína, sníh apod.).

40. Zbraň se vybíjí ihned po ukončení osamělého lovu (pochůzky) nebo po ukončení leče při společném honu. Zbraň nesmí být nabita v místnostech, obcích, v dopravních prostředcích, při překonávání překážek, vystupování nebo sestupování z posedu, při ukládání do úschovy nebo skladování nebo odevzdání do opravy, dále pak při přenechání druhé oprávněné osobě a při povoleném průchodu či průjezdu cizí honitbou. Předává-li někdo nabitou zbraň druhé osobě, upozorní ji, že je nabita. Při shromáždění střelců před začátkem společného honu, po ukončení každé leče a po ukončení honu se zbraně vybíjejí. Kromě toho u

zbraní se sklopnými hlavními jsou hlavně sklopeny, u opakovacích a samonabíjecích zbraní otevřeny závěry.

41. V domácnostech, veřejných místnostech, dopravních prostředcích, během přestávek při lovu se zbraň ukládá tak, že se jí nemůže nikdo nepovolaný zmocnit. Zejména je třeba zabránit v přístupu ke zbraním dětem. Zbraně se ukládají nenabitě, s prázdnými zásobníky a se spuštěnými kohoutky nebo úderníky.

42. U zbraní, opatřených napínáčkem, se napínáček napíná těsně před výstřelem. Nebylo-li vystřeleno, napnutí lovec zruší.

43. Při selhaném výstřelu je třeba ponechat zbraň nejméně tři vteřiny ve směru střelby a potom lze opatrně otevřít závěr.

44. Na zvěř se střílí pouze tehdy, jestliže je bezpečně rozeznána a jsou splněny ostatní podmínky lovu. Totéž platí i při střelbě na zvířata škodlivá myslivosti.

45. Při lovu se nestřílí ani nemíří ve směru, ve kterém může dojít k ohrožení zdraví, života nebo majetku. Nebezpečný směr střelby je takový, kde v dostřelu použité zbraně jsou nebo mohou být lidé, zvířata, budovy, dopravní prostředky apod. Je nebezpečné střílet na zvěř nacházející se na horizontu a v jeho těsné blízkosti. Zvýšené opatrnosti se dbá zejména při střelbě v lese. Dostřel broků činí zpravidla tolik stovek metrů, kolik milimetrů je průměr broků. Jednotná střela z brokovnice může doletět do vzdálenosti asi 1000 metrů, střela z malorážky až 1200 metrů a z lovecké kulovnice až 4000 metrů.

46. Při společných honech se nestřílí ani nemíří

- na nízkoletící pernatou zvěř vzhledem k stanovištím střelce a ostatních osob,

- na zvěř podél řady střelců a honců, proti honcům a tak, že jsou ohroženi lovečtí psi,

- dovnitř kruhové leče po signálu, který tuto střelbu zakazuje,

- do obstavené leče a v leči, není-li určeno vedoucím honu výslovně jinak,

- po signálu, že leč skončila.

47. Střelec při střelbě bere v úvahu všechny okolnosti, které mohou ovlivnit bezpečnost střelby, a které může zjistit svými smysly. Zvýšená opatrnost je nutná zejména v členitém, nepřehledném a zarostlém terénu, při snížené viditelnosti, v lesních a rekreačních oblastech, v době sběru lesních plodin a v době zemědělských prací. Je třeba brát v úvahu odraz střely od zmrzlé nebo kamenité půdy, vozovky, ledu, případně od vodní hladiny a mokré louky, od kmenů a větví stromů, zvláště zmrzlých.

48. Před zahájením leče určený závodčí zavede střelce na určené stanoviště, nebo určí místo v řadě (ploužená nebo kruhová leč); při obstavené leči oznámí místo srazu po jejím skončení. Střelec vyrozumí své sousedy o svém stanovišti. Střelec si po zaujetí stanoviště nebo při pohybu v honitbě (při šoulačce, ploužené leči apod.) zjistí situaci a směry střelby, kam a kdy může střílet a kam a kdy nesmí střílet. Zvýšené opatrnosti je třeba při střelbě jednotnou střelou. Na stanovišti se střelec chová klidně, tiše a před ukončením leče stanoviště v žádném případě neopustí. Po skončení leče pak upozorní oba sousedy, že odchází na místo určené závodčím.

49. Účastníkům lovu, kteří jsou indisponováni nemocí, úrazem, únavou, požitím léků a podobně, se doporučuje odložit účast na lovu.

50. Zjistí-li se, že zbraň nebo střelivo střelce nejsou při použití bezpečné, nebo že jeho zacházení se zbraní a střelba odporuje pravidlům bezpečnosti, vedoucí honu střelci tyto skutečnosti vytkne nebo mu povolí dále se lovu účastnit jen jako honec, za hrubé nebo opětovné porušení bezpečnosti je střelec z honu vykázán,

51. Byla-li při lovu způsobena újma na zdraví nebo životě lidí nebo na majetku včetně loveckého psa, oznámí tuto skutečnost vedoucí honu neprodleně případ orgánům Policie ČR. Pojistné případy se hlásí pojišťovně. Myslivec, který je na honě účastníkem nebo svědkem události, mající za následek újmu na zdraví nebo životě lidí a škodu na majetku, neprodleně událost ohlásí vedoucímu honu. Dále

je povinen být nápomocen při zajištění první pomoci a dopravě zraněného k ošetření a pomoci při zjišťování všech skutečností potřebných pro řádné vyšetření případu.

52. Dojde-li při lovu k postřelení nebo usmrcení osoby, vedoucí honu zastaví hon, zajistí první pomoc a dopravu zraněného k lékaři. V zájmu řádného vyšetření věci zjistí, popíše v zápisu a zakreslí do náčrtu:

- přesná stanoviště na případě zúčastněných osob a svědků,*
- postavení nebo směr pohybu zvěře, na kterou bylo stříleno,*
- směr střelby,*
- pořadí výstřelů (při střelbě více střelců),*
- zbraně, náboje i vystřelené nábojnice zúčastněných střelců,*
- stopy nárazu střel (na sněhu, porostu apod.),*
- místo, kde zvěř padla (pokud byla zasažena),*
- všechny další okolnosti, zejména povětrnostní podmínky (slunečno, šero, déšť; sníh, mlha, mráz, síla a směr větru).*

Vedoucí honu však neprovádí z vlastní iniciativy rekonstrukci případu¹⁰

¹⁰ *Myslivecký řád vydaný Českomoravskou mysliveckou jednotou [online]. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z:*

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.cmmj.cz%2Fwp-content%2Fuploads%2F2021%2F04%2FMYSLIVECKY-RAD.doc&wdOrigin=BROWSELINK>

1.8 Úprava pro Soukromé bezpečnostní agentury

V současné době stále roste zájem o fyzickou ostrahu objektů, majetku i osob. Zaměstnanci soukromých bezpečnostních agentur jsou povinni řídit se Zákonem č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu stejně jako všichni ostatní. Tedy jsou povinni na místě veřejnosti

Obrázek č. 1 - Soukromá bezpečnostní agentura hlídá nemocnici zdroj: Havlíčkobrodský deník¹¹

přístupném nosit zbraň skrytě. Mimo jiné by členové ostrahy, kteří nosí zbraň k výkonu pracovních povinností, měli být držiteli zbrojního průkazu skupiny D a podmínky použití zbraně jsou stejné jako pro všechny ostatní, tedy v rámci krajní nouze nebo nutné obrany dle trestního zákona.

Obrázek č. 1 poukazuje na nesprávný způsob nošení zbraně členem bezpečnostní agentury a je zřejmé, že v tomto případě dochází k přestupku proti zákonu o zbraních, protože se dotyčný nachází na místě veřejně přístupném. Veřejnost je zvyklá, že většina uniformovaných osob u sebe má viditelně zbraň. K takovýmto případům dochází a neměly by být přehlíženy, protože viditelné nošení zbraně pracovníkem bezpečnostní agentury, může vyvolat respekt, ale na druhou stranu může držitele zbraně vystavovat riziku odcizení zbraně a ztrátě momentu překvapení.

¹¹ Obrázek č. 1 *Havlíčkobrodský Deník* [online]. [cit. 2023-02-12]. Dostupné z: <https://havlickobrodsky.denik.cz/galerie/foto.html?mm=021012-hb-03-cmyk-security&back=2968540310-1479-33&photo=1>

2 Rozdíl mezi nošením a držením zbraně

Nošení zbraně je vymezeno pojmy v §2 písmene b) Zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu.

„Rozumí se jím všechny případy, kdy má osoba zbraň u sebe, ať již nabitou, nebo nenabitou. U sebe znamená, že má zbraň na dosah, třeba že nikoliv k okamžitému použití (srov. Též ustanovení §247 odst.1 písm. d/ trestního zákona, dále jen „tr. Zák.“, o krádeži věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě) tzn. Na opasku, v oděvu (kapse) nebo zavazadle (kufru) – nebo v prostoru, na nějž se nevztahuje definice uvedená v odst. 1 písm. a) (např. v automobilu). Nošením zbraně je tedy i případ, kdy sportovní střelec přepravuje zbraň na střelnici tak, že ji má v pouzdře na opasku, byť zbraň není nabitá a připravená ke střelbě.“¹²

Držení je vymezeno rovněž v §2 takto:

„1. zbraň nebo střelivo uvnitř bytových, nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí,

2. zbraň nenabitou náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně, nebo nábojových komorách válce revolveru a uloženou v uzavřeném obalu za účelem jejího přemístění z místa na místo“¹³

2.1 Srovnání nošení zbraní ČR s jinými státy

V České republice je dle statistik ministerstva vnitra přes 300 000 držitelů zbrojních průkazů a více než 900 000 registrovaných zbraní. Přibližně 250 000 držitelů zbrojních průkazů má skupinu E pro Ochranu života, zdraví a majetku. V roce 2022 stoupl zájem o zbrojní průkazy z 1500 ročně na 5000.

¹² Jiří Teryngel a Antonín Kreml, *ZÁKON O ZBRANÍCH A STŘELIVU s komentářem* vyd. Praha: Orac, 2004. ISBN 80-86199-81-9 s. 14

¹³ Zákon č. 119/2002 Sb. *o střelných zbraních a střelivu* [online]. [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119/zneni-20220201>

Ve Spolkové republice Německo je trend zcela opačný a držitelů zbrojních průkazů k ochraně života zdraví a majetku, které umožňuje skryté nošení zbraně je okolo 1900. Důvodem zřejmě není to, že by se občané Německa cítili bezpečně a neměli potřebu se bránit, ale prostý fakt, že zákon jim to neusnadňuje. K tomu, aby mohl německý občan požádat o zbrojní průkaz pro ochranu života, zdraví a majetku, musí kromě bezúhonnosti a způsobilosti, doložit také prokázání potřeby, tedy to, že je žadatel vystaven konkrétnímu riziku, před kterým se nemůže chránit jinak. Politika civilního zbrojení v Německu je založená na tom, že zbraně by měly být využívány převážně k ochraně vysokých finančních částek. V praxi to znamená, že pokud není žadatel bankéř, zlatník, nebo není velmi bohatý, nemůže doložit oprávněný důvod k nošení zbraně. Dle statistik z roku 2017 bylo v Německu 345 000 držitelů zbrojních průkazů pro sportovní účely a 417 000 zbrojních průkazů pro lovecké účely.

„Nárokové právo na vlastnění střelných zbraní je kromě Česka například v Polsku, v pobaltských zemích, ve Francii, v Itálii, na Slovensku, v Chorvatsku, ve Finsku (či z mimounijních zemí v Srbsku). Znamená to, že občané mají nárok na udělení povolení k vlastnění zbraně při splnění podmínek předepsaných zákonem, úřady jim poté nesmí odmítnout vydat licenci.

Na uvážení odpovědného úřadu je udělení povolení vlastnit zbraň například v Německu, Španělsku, Švédsku (a Rusku či na Ukrajině). Na udělení povolení neexistuje právní nárok, úřady zvažují důvody (například pro lov, sport, obranu, sběratelství) a mohou požadovat různá omezení.

Specifická je situace v Rakousku, Švýcarsku a Lichtenštejnsku, kde je držení střelných zbraní částečně licencováno – povolení je potřebné k získání a držení zbraní pro ruční zbraně, nikoli však pro brokovnice a lovecké pušky. Ve Švýcarsku je každý muž, který prošel vojenskou službou a byl zařazen do záloh, oprávněn mít doma služební zbraň.

Americký časopis Guns & Ammo (Zbraně a munice; gunsandammo.com) v článku z roku 2014 s názvem Deset nejlepších zemí pro držitele zbraní zařadil

Česko na druhé místo hned za USA. Následují Švýcarsko a Panama, z evropských zemí do první desítky zařadil ještě Norsko, Švédsko, Srbsko a Finsko. Podle údajů serveru smallarmssurvey.org měly v roce 2017 z evropských zemí nejvíce zbraní v přepočtu na obyvatele Srbsko a Černá Hora (shodně 39 střelných zbraní na 100 obyvatel), následují Kypr (34) a Finsko (32).

K zemím s nejrestriktivnější zbraňovou legislativou patří Velká Británie. Britové mohou vlastnit pouze některé typy brokovnic a opakovací pušky, a to po splnění přísných podmínek. Kromě střelných zbraní nesmí mít vybrané typy nožů a chladné zbraně, ale ani pepřové spreje nebo elektrické paralyzéry.

V USA je právo na vlastnictví a nošení zbraně zakotveno ve druhém dodatku ústavy z roku 1791, který zní:

Dobře organizovaná domobrana je nezbytná v zájmu bezpečnosti svobodného státu; právo lidu držet a nosit zbraně nesmí být proto omezováno“. Podmínky licence pro získání zbraně a možnosti použití zbraně se ale i v USA liší stát od státu. V poslední době se – zejména po mnohonásobných vraždách střelnými zbraněmi – stále častěji ozývají hlasy požadující přísnější omezení. Proti je však silná střelecká a zbrojařská lobby.“¹⁴

2.2 Bezpečnost

Každá zbraň má svůj specifický systém bezpečnostních prvků, které chrání uživatele před nechtěným výstřelem. Nechtěným výstřelem může být označen každý výstřel, který vyjde ze zbraně bez vůle držitele zbraně. Tím, že je ve zbraní bez ohledu na výrobce zpravidla umístěno několik bezpečnostních prvků, které zabraňují samovolnému spuštění spoušťového mechanismu, je více pravděpodobné, že k nechtěnému výstřelu může dojít převážně neopatrnou manipulací se zbraní, nebo nepozorností.

¹⁴ Česká justice - právní informační online portál [online]. [cit. 2023-02-13]. Dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2021/07/prehledne-jak-je-v-evrope-upraveno-pravo-na-drzeni-zbrane/>

Velmi důležitým bezpečnostním pravidlem při manipulaci se zbraní je zacházet s každou zbraní tak, jako by byla nabitá. Dokud střelec zbraň pečlivě nekontroluje sám, nikdy nemůže vědět, zda je, či není u zbraně náboj v nábojové komoře, tím pak může být velmi snadno k neštěstí jen krok a to promáčknutí spouště. Vždy je tedy důležité mít na paměti, že je třeba mít svou zbraň neustále pod kontrolou a to samé se týče i nošení zbraně. Pokud je již dotyčný připraven nosit nabitou zbraň z důvodu rychlosti možného použití zbraně, je důležité, aby měl i své návyky k tomu přizpůsobené a například při uklízení zbraně do pouzdra, kdy by zbraň měla být pod vizuální kontrolou a střelec by tak měl minimalizovat riziko, že se mezi pouzdro a zbraň dostane například kus oblečení. Tím by mohlo dojít k promáčknutí spouště, nechtěnému výstřelu a zbytečnému úrazu střelce.

Zbraň je dobré nosit vždy na stejném místě, protože jen tak se lze naučit automatické návyky spojené s bezpečností. S tím je spojeno i pravidlo, které říká, že střelec který nosí zbraň, by měl trénovat na střelnici se stejným systémem, který každodenně nosí. Pokud se způsoby příliš často mění, může nastat problém při hledání momentálního umístění zbraně, systému rozepínání pouzdra, automatického nahmátnutí zbraně a to vše ve chvíli, kdy je to nejméně vhodné. Vzhledem k tomu, že potřeba použití zbraně je spojená s vysokou dávkou stresu a někdy i šoku, při kterém člověk zápasí i sám se sebou, je dobré spolehnout se alespoň na automatizované návyky, které v takové situaci mohou pomoci.

3 Skryté nošení zbraně

Ačkoliv zákon nikterak nedefinuje skryté nošení zbraně, ukládá osobám, které u sebe nosí zbraň povinnost nosit ji tak, aby nebyla viditelná žádná část zbraně. Tím, že není přesně určeno, jakým způsobem musí být zbraň skryta, je možné občas zahlédnout ukázky a zvláštnosti lidské kreativity. Nicméně jsou to opravdu jen světlé výjimky a v současné době, kdy se mnoho společností zabývá výbavou pro nošení zbraní v běžném životě, je mnohem snazší pořídit si kvalitní a vyhovující výbavu, která nebude působit nápadně a bude i pohodlná na každodenní nošení zbraně.

Pokud se již někdo rozhodne nosit svou zbraň pro ochranu života, zdraví a majetku, je na místě přemýšlet nad mnoha faktory, které mohou zcela změnit životní styl, minimálně v míře stylu oblékání a každodenních návyků. V nabídce obchodů je mnoho variant pouzder, ale vždy by měla být zachována zásada, která říká, že pokud je zbraň nošena v určitém druhu pouzdra, měla by z tohoto pouzdra být prováděna i cvičná střelba. Tím je myšleno převážně bezpečné tasení zbraně a její případné ukládání zpět do pouzdra. Je tedy jasné, že pokud je zbraň nošena v každodenním životě například v ledvince a střelba na střelnici je prováděna z neskrytého opaskového pouzdra, může to vést k potížím při zvládnutí krizové situace v reálném ohrožení a potřebě rychle a bezpečně tasit zbraň. Při výběru pouzdra je nutné vždy zhodnotit preferovaný způsob nošení zbraně a její bezpečnostní mechanizmy. Pokud má zbraň možnost vypuštění kohoutu na bezpečnostní ozub, jako CZ 75 D Compact, nebo se jedná o revolver, nebo má pojistku, která přímo uzamkne bicí mechanismus. Nošením náboje v nábojové komoře se značně snižuje riziko nechtěného výstřelu a nemusí být problém při používání měkkých pouzder vyrobených z nylonu či kůže. Pokud se však jedná o pistole typu Glock, které byť mají vnitřní systém pojistek proti nechtěnému výstřelu, k jejich překonání stačí správné a dostatečné zmáčknutí spouště. Tímto pojistným mechanismem se riziko nechtěného výstřelu zvyšuje, například při uklizení zbraně, kdy se materiál pouzdra může ohnout do prostoru lučíku a zmáčknout spoušť, proto je vhodnější volit pouzdra, která materiály kombinují, nebo jsou celá

z tvrdších materiálů jako Kydex a umožňují i samosvorný systém uložené zbraně. Výběrem správného pouzdra však nikdy není zaručena stoprocentní bezpečnost, neboť se mezi lučík a spoušť může dostat kus svrchního oblečení, nebo jiný materiál, a proto je vždy dobré mít na paměti, že bezpečnost je především o obezřetnosti a zručnosti uživatele. Volba vhodného materiálu a typu pouzdra může jen usnadnit práci.

3.1 Používané materiály

Vývoj materiálů jde neúprosně dopředu a tak není divu, že trend používaných materiálů se postupem času mění. Pouzdra byla z počátku vyráběna pouze z kůže, avšak tím, že použití zbraně v některých případech je převážně o rychlosti, začali výrobci pouzder zkoušet i jiné materiály.

3.1.2 Kůže

Kůže patří mezi historicky nejvíce rozšířený a používaný materiál na výrobu pouzder na zbraně. Zpravidla je používána hovězí kůže, která se po nařezání podle patřičných vzorů sešije, nebo spojí kovovými spoji, následně se do pouzdra vloží forma, podle které je vylisována finální podoba pouzdra. Lisování se provádí ve stavu, kdy je kůže namočená a

Obrázek č. 2 - Kožené pouzdro, Zdroj: autor

po vysušení tak drží požadovaný tvar. Tomuto způsobu výroby pouzder se věnovali brašnáři a sedláři, kteří vyráběli pouzdra na zbraně jako jedny ze svých produktů a v dnešní době se jejich výrobou zabývají spíše specializované firmy nabízející i kombinaci použitých materiálů, které spojují jejich nejlepší vlastnosti.

3.1.3 Nylon

„V roce 1930 objevili v laboratoři firmy DuPont v USA polymer, který se nechal protahovat na vlákno, měl však nízký bod tání. Doktor Wallace Hume Carothers, předák v laboratoři, pak provedl pokusy s asi 100 amidovými sloučeninami, z nichž jedna – polyamid 6.6 – měla vyhovující hodnoty (např. teplotu tání cca 260 °C) a tu si v únoru 1935 nechal u firmy DuPont patentovat. K původu pojmenování vynálezu na nylon se najdou v literatuře různé verze (asi nejčastější je, že se jedná o zkrácení anglického výrazu New York London, tedy česky New York Londýn, další verze je akronym z Now You Look, Old Nipponese! vztahující se k tehdejší válce mezi Japonskem a USA), jisté je jen, že nylon není patentován jako obchodní značka. V anglosaských zemích se označení nylon začalo používat jako souhrnný pojem pro lineární alifatické polyamidy.“¹⁵

Obrázek č. 3 - Nylonové pouzdro,
Zdroj: autor

Pouzdra vyrobená z tohoto materiálu jsou lehká, měkká a relativně odolná, nicméně pokud jsou vyrobena jen z nylonu bez použití dalších materiálů, mohou být z hlediska bezpečnosti nepraktická. Bezespornou výhodou těchto pouzder je cenová dostupnost a přiměřená univerzalita použití.

¹⁵ Wikipedia - online encyklopedický portál [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Nylon>

3.1.1 Kydex

„Kydex je slitina plastů extrudovaná ze speciální směsi akrylového polyvinylchloridu. Používá se zejména na pouzdra zbraní a na pochvy nožů, ale lze je použít i jako obklady. Kydex je termoplastický materiál, který po zahřátí na tvarovací teplotu neztrácí zcela svůj tvar, ale měkne, čímž umožňuje snadné tvarování.

Obrázek č. 4 Kydexové pouzdro,
Zdroj: autor

Vlastnosti:

Kydex je vysoce odolná plastová slitina, která je schopna odolávat velkému množství chemikálií, je teplotně stálá a poměrně snadno tvarovatelná. Jde brousit, tvarovat tahem za tepla, dá se stříhat pákovými nůžkami na plech anebo ji pod tlakem vstříkovat roztavenou do forem. Řadí se mezi polyvinylchloridy, a tedy mezi vinylové plasty.

Výrobce:

Kydex uvedla na trh v roce 1965 chemička Rohm and Haas jako materiál určený pro interiéry letadel. 29. srpna 1987 od ní ochrannou známku odkoupila skupina bývalých zaměstnanců, která založila firmu Kydex, LLC. Ta se v roce 1990 stala součástí chemické skupiny SEKISUI Chemical. Firma působí v USA, v pensylvánském městě Bloomsburg.¹⁶

¹⁶ *Wikipedia - online encyklopedický portál* [online]. [cit. 2023-02-16]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Kydex>

3.2 Pouzdra

„Zaměření na sebeobranu předpokládá ochotu nosit zbraň v každodenním životě. Pistole zamčená v trezoru je sice dobře zabezpečená proti zneužití, ale stejně tak proti případnému použití. Nošení zbraně jistě přináší určité nepohodlí, ale lze si docela dobře zvyknout, včetně přizpůsobení šatníku. Výběr pouzdra je tedy věcí důležitou, ale naštěstí již ne tak složitou jako volba zbraně.

Kritéria pro výběr pouzdra vycházejí ze spolehlivosti, z možnosti pohotového použití a z požadavku skrytého nošení. První věcí, kterou je zde třeba rozhodnout, je umístění pouzdra. Z literatury i filmů jsou známa různá krkolomná použití (kotníkové, zádové atd.). Ze zkušenosti však vychází nejlépe pouzdro opaskové boční umístěné na opaskové straně silné ruky. Výhodou je vynikající dostupnost a pohotovost použití, skrytost nošení je dostatečná pro většinu běžně používaných zbraní.“¹⁷

Jak již bylo zmíněno, nejrozšířenější možností pro skryté nošení jsou opasková pouzdra. Vyrábí se z nejrůznějších materiálů a jejich provedení má více variant. K takovému pouzdru je třeba přizpůsobit i oblečení, protože využití opaskového pouzdra s přiléhavým trikem v létě není zcela ideální způsob. Zákonné podmínky sice budou dodrženy, ale každému bude jasné, že se pod trikem rýsuje rukojeť zbraně, což není žádoucí hned z několika důvodů.

Jedním z těchto důvodů je, že pokud bude zbraň odhalena, byť i jen z části, případný útočník se na situaci může připravit, a tím výhoda skrytého nošení odpadá a dalším neopomenutelným důvodem je, že odhalení zbraně na veřejnosti může vyvolat paniku a strach o život u osob, které nejsou s problematikou nošení zbraní obeznámené.

¹⁷ Pavel Černý a Michal Goetz *Manuál obranné střelby* vyd. Grada Publishing, a.s., Praha 2004. ISBN 80-247-0739-X s. 20

3.2.1 Vnější opasková pouzdra

Označována také jako OWB, tato zkratka značí „Outside the Waist Band“ v překladu se jedná o pouzdra upevněná na vnější straně opasku ať již za pomoci různých průvleků, spon nebo klipů. Přes pouzdro může být přetažený opasek, ale pouzdro není zakryté kalhotami a stále se jedná o OWB

Obrázek č. 5 – Taseň z vnějšího pouzdra, Zdroj: autor

pouzdro. Výhodou tohoto typu pouzder je, že nijak netlačí, je pohodlné i při případném nasedání do vozidla. Pouzdro umožňuje relativně snadné a bezpečné ukládání zbraně. Je nutné vždy brát v potaz materiál pouzdra a způsob nošení.

Na obrázku č. 5 je kydexové vnější pouzdro. Na první pohled je zřejmé, že tento typ pouzdra se bude skrývat hůře a je nutné při skrytém nošení volit vhodný svrchní oděv, například delší volnější bundu nebo košili.

V případě vnějšího nylonového pouzdra profil ještě více nabývá, umožňuje pohodlné nošení, ale je nutné, aby bylo opatřeno pojistkou proti vytažení zbraně, protože zbraň může lehce vypadnout, například při běhu.

3.2.2 Stehenní pouzdra

Možnost skrytého nošení je u těchto pouzder prakticky vyloučená, nicméně tento typ pouzder dnes představuje zřejmě nejpohodlnější způsob nošení pro příslušníky ozbrojených složek, kteří slouží v uniformě, tudíž jejich zbraň nemusí být nošena skrytě. Výhodou těchto pouzder je, že jsou zpravidla opatřena jednou a více pojistkami, proti ztrátě nebo krádeži zbraně a vyrábí se i ve variantách pro zbraně s upevněnou podvěsnou svítilnou.

Obrázek č. 6 Stehenní pouzdro, Zdroj: autor

3.2.3 Vnitřní opasková pouzdra

Zřejmě nejvhodnějším způsobem ke skrytému nošení zbraně jsou pouzdra s označením IWB a AIWB tedy „Inside the Waist Belt“ a „Appendix Inside the Waist Band“. Jedná se o pouzdra upevněná k opasku a skrytá pod kalhotami nošená na boku u střelecké ruky, nebo v případě AIWB na přední straně takzvané appendixové. Výhodou oproti vnějším pouzdrům je

Obrázek č. 7 - vnitřní opaskové pouzdro IWB, Zdroj: autor

zcela nepochybně naprosté skrytí zbraně, kdy nehrozí její odhalení ani v případě, kdy se část svrchního oblečení vyhrne, nebo lze zakrýt jen samotným volnějším tričkem. Zbraň přilne více k tělu, tím je neustále pod kontrolou střelce a méně nápadná. Tímto způsobem nošení zbraně se ovšem mírně snižuje rychlost tasení, bezpečnost při ukládání nabitě zbraně a u AIWB pouzder pohodlnost například při sezení ve vozidle.

3.2.4 Podpažní pouzdra

Podpažní pouzdro je v současné době již málo preferovaný způsob nošení zbraní. Už jen z toho důvodu, že pro skryté nošení je nutné mít vždy kus oblečení navíc a zbraň není přímo pod kontrolou, protože se volně pohybuje u boku.

Tasení z tohoto pouzdra může být velmi zdlouhavé a složité. V situaci kdy dojde k boji

Obrázek č. 8 - podpažní nylonové pouzdro, Zdroj: autor

z blízka je riziko, že střelec, který se chce bránit, nebude mít snadný přístup ke zbraní, protože musí pro zbraň sahat střeleckou rukou křížem na druhou stranu těla a pouhým zatlačením útočníka na střelcovu ruku, je zabráněno tasení zbraně. Výhodou těchto pouzder je, že pokud se střelec smíří se zápory, může být zde nošena zbraň i větších rozměrů a zřejmě se ani neodhalí její část při vhodně zvoleném oblečení.

3.2.5 Clip Draw

Jedná se o variantu nošení tzv. bez pouzdra. Již na první pohled je zřejmé, že ke zbraní není třeba přičítat další materiál, a tím dochází ke snížení profilu zbraně na nutné minimum. Bohužel u této varianty dochází k rychlejšímu opotřebení zbraně vlivem mechanického pohybu a vzhledem k tomu, že zbraň není oddělena od těla jiným materiálem,

Obrázek č. 9 - Clip draw, Zdroj: autor

je vystavena též většímu riziku koroze vlivem kontaktu s potem. Další velmi podstatnou nevýhodou je, že nelze zbraň nosit s nábojem v komoře, protože lučičk zbraně není nijak chráněný a může dojít k nechtěnému výstřelu, tento problém však může být odstraněn použitím krytí lučičku zvaným „trigger guard“.

3.2.6 Trigger Guard

Velmi nenápadně působící kousek plastu, který však může vyřešit mnoho nepříjemností. Pokud je střelec zvyklý na nošení zbraně s nábojem v nábojové komoře a musí z jakéhokoliv důvodu nosit zbraň mimo pouzdro, například v brašně, nebo s použitím „clip draw“. Tato „ochrana spouště“ je zpravidla lisována

Obrázek č 10 - Trigger Guard, Zdroj: autor

z kydexu, nebo vyráběna z tvrzených plastů přímo na konkrétní typ zbraně tak, aby přesně dosedla samosvornými částmi ke zbrani. Šňůra, která je provlečena otvorem v „trigger guard“, je druhým koncem připevněna například k opasku nebo očku kalhot a tasením zbraně dojde ke stržení „trigger guard“ z lučičku. Některé varianty umožňují i nastavení síly sevření samosvorného systému pomocí šroubku. Tím je zajištěna bezpečnost střelce a zároveň zachována rychlost tasení.

3.3 Zavazadla

Stále častější součástí výbavy střelce se stávají různá zavazadla, která jsou využívána v případech, kdy osoba nemůže mít zbraň připevněnou přímo na těle. Například při dlouhé jízdě vozidlem, nebo při extrémně teplém počasí je těžko představitelné, že bude mít dotyčný připevněnou zbraň těsně na těle a ještě se bude zahalovat dalšími vrstvami oblečení, aby zakryl zbraň. Pro takové případy existuje spousta druhů příručních zavazadel, které jsou vyráběny buď na míru ke konkrétní zbrani, nebo jsou univerzální.

Jako každá z variant nošení zbraní, tak s sebou i zavazadla nesou své klady i zápory. Jednou z velkých výhod je pohodlnost. Zbraň nikde netlačí, jsou zcela zakryty všechny její části a z laického pohledu je skoro nemožné identifikovat, zda se v daném zavazadle nachází zbraň či cokoliv jiného.

Bohužel tyto přednosti se stávají zároveň i slabostí tohoto způsobu nošení zbraně a je na každém zhodnotit si možná rizika, protože u některých zavazadel je už od pohledu jasné, že zde může být přenášena zbraň a stejně tak nevýhodou

může být i ztráta rychlosti taseň zbraně. V neposlední řadě je také fakt, že zbraň není přímo pod kontrolou a může dojít k jejímu odcizení.

Při volbě zavazadla pro nošení zbraně si každý musí zvážit priority a případně své reakce v případě náhlé potřeby použít zbraň. Pokud je dotyčný schopný zareagovat v případě střetu s ozbrojeným útočníkem tak, že nejdříve vyhledá úkryt, pak bude řešit taseň zbraně, je tato možnost přijatelná.

3.3.1 Brašny

V tomto případě nošení zbraně je nespornou výhodou, že zbraň jako taková nelimituje střelce v pohybu a nikde netlačí. Brašny jsou zpravidla vyráběny z Nylonu nebo za použití více druhů materiálů jako kůže, bavlna, elastan a kdyex. V těchto systémech je začleněna hlavní kapsa, která

Obrázek č. 11 - Brašna pro skryté nošení zbraně, Zdroj: autor

se trhnutím celá a rychle otevře pomocí zipů bez pojistných systémů a dojde tak k odkrytí zbraně uložené v pouzdře. Pouzdro uvnitř této brašny bývá přichyceno na hlavním panelu brašny pomocí suchého zipu a může být opatřeno i pojistným systémem proti samovolnému vypadnutí zbraně. Při výběru správné velikosti, je možné nosit i zbraně plných velikostí tzv. „Full size“, navíc je zde možnost uložení dalších nezbytných každodenních potřeb jako jsou svítilna, doklady, další zásobník ke zbrani, teleskopický obušek a jiné. Výrobci těchto systémů dnes reflektují k potřebám střelců velmi pružně a je možné pořídit brašny různých provedení, které působí zcela nenápadně, a tím je možné zachovat skryté nošení zbraně.

Nevýhodou brašen může být popruh, byť se vyrábí z odolných materiálů, je možné jeho přeříznutí, stržení a odcizení. Tím, že je brašna zpravidla nošená jen přes rameno pomocí popruhu roste i riziko úrazu v důsledku zaháknutí se o pevný předmět při náhlém běhu, nebo nemožnosti dostat se ke zbrani rychle tím, že brašna je neustále v pohybu a ne na jednom místě, kde je člověk zvyklý zbraň

nahmatat. Tyto nevýhody se snaží výrobci eliminovat přidáním poutka, které lze provlíknout opaskem, brašna se tak zafixuje na jednom místě a zároveň snižuje riziko snadného odcizení.

3.3.2 Ledvinky

Stejně jako u brašen odpadá nutnost oblékání dalších částí oblečení ke skrytí zbraně, ale je zachována možnost mít zbraň zafixovanou na jednom místě a tudíž stále pod kontrolou. Systém umožňuje poměrně rychlé tasení zbraně, stejně jako je tomu u brašen, ale vzhledem k tomu, že je zpravidla ledvinka vyráběna z měkčích materiálů, aby se lépe přizpůsobila tělu, je zvýšené riziko nechtěného výstřelu, proto je vhodné tuto variantu kombinovat s „trigger guard“, nebo nenosit náboj v nábojové komoře. V dnešní době je na trhu dostupných mnoho provedení, dají se přizpůsobit k různým stylům oblečení, a tím se ledvinka jeví jako jedna z vhodných variant skrytého nošení zbraně.

Obrázek č. 12 - Ledvinka pro skryté nošení zbraně, Zdroj: autor

Tato varianta nošení zbraně je limitována svou velikostí a je potřeba zvážit před pořízením rozměry nošené zbraně. Výrobci jsou schopni do určité míry vyhovět potřebám zákazníka a dodávají různé rozměry.

3.3.3 Batohy

V případě batohů není třeba bát se velikosti nošené zbraně a zároveň poskytují dostatek místa na další nošené doplňky a věci každodenní potřeby. V nabídce některých výrobců se již nachází i batohy, které lze doplnit balistickými pláty, nebo samy o sobě

Obrázek č. 13 - batoh pro skryté nošení zbraně, Zdroj: autor

poskytují balistickou ochranu s možností rychlého přestavění batohu na balistickou vestu. Bohužel v tomto případě je zbraň nošena na zádech, kde ji střelec nemá pod neustálou kontrolou a může být tak zvýšené riziko odcizení zbraně.

4 Zabezpečení zbraní

Říká se, že zbraně nejsou nebezpečné, ale nebezpeční jsou někteří jedinci. Proto je vhodné své zbraně vždy dobře zabezpečit proti jejich zneužití jinou osobou. Zabezpečení by však nijak nemělo komplikovat jejich pohotové použití, a proto je dobré vždy zvážit klady i zápory jednotlivých systémů zabezpečení zbraní.

4.1 Zákonná úprava

„(1) Nošené nebo přepravované držené zbraně kategorie A, A-I, B nebo C nebo střelivo do nich musí být pod neustálou kontrolou držitele zbrojního průkazu nebo držitele zbrojního průvodního listu pro trvalý vývoz, dovoz nebo tranzit zbraní nebo střeliva, který přepravu realizuje. Nošené nebo přepravované zbraně kategorie C-I nebo D a střelivo do těchto zbraní musí být pod neustálou kontrolou jejich oprávněného držitele.

(2) Držené zbraně kategorie A, A-I, B nebo C uschované, uložené nebo uskladněné (dále jen "přechovávané zbraně") v počtu do 10 kusů nebo střelivo v počtu do 10 000 nábojů se zabezpečují uložením do uzamykatelné ocelové schránky nebo uzamykatelné ocelové skříňe nebo zvláštního uzamčeného zařízení, pokud tato schránka, skříň nebo toto zařízení splňují technické požadavky stanovené prováděcím právním předpisem. Ustanovení tohoto odstavce se nevztahuje na přechovávané zbraně kategorie A-I, B nebo C v počtu do 2 kusů nebo střelivo v počtu do 500 nábojů, které je však držitel těchto zbraní a střeliva povinen vhodně zabezpečit proti zneužití, ztrátě a odcizení.

(3) Více než 10 přechovávaných zbraní nebo více než 10 000 nábojů se zabezpečuje v

a) uzamykatelném skříňovém trezoru, pokud splňuje technické požadavky stanovené prováděcím právním předpisem, nebo

b) uzamčené místnosti nebo samostatném objektu, pokud splňují technické požadavky stanovené prováděcím právním předpisem.

(4) Více než 20 přechovávaných zbraní kategorie A, A-I, B nebo C nebo více než 20 000 kusů střeliva se zabezpečuje v uzamčené místnosti, samostatném objektu nebo komorovém trezoru, pokud jsou chráněny elektronickým zabezpečovacím zařízením a pokud splňují technické požadavky stanovené prováděcím právním předpisem.

(5) Přechovávané zbraně nebo střelivo ve výlohách musí být v provozní době zabezpečeny uzamykatelnou otevíratelnou stěnou výloh. Výlohy, skla výloh, vitrín nebo pultů musí splňovat technické požadavky stanovené prováděcím právním předpisem. Mimo provozní dobu se tato zbraň nebo střelivo přechovává podle odstavců 2 až 4.

(6) Přechovávaná zbraň musí být v nenabitém stavu, to znamená, že zbraň není nabita náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo v nábojových komorách válce revolveru.

(7) Pokud rozměry, množství nebo účel zbraní nebo střeliva neumožňují jejich zabezpečení podle předchozích odstavců anebo odpovídá-li to zvláštním místním podmínkám nebo významné provozní potřebě držitele zbrojní licence, může příslušný útvar policie jejich držiteli povolit jiný způsob zabezpečení v případě, že zbraň nebo střelivo budou řádně zabezpečeny proti zneužití, ztrátě nebo odcizení.

(8) Příslušný útvar policie je oprávněn u držitelů zbrojních průkazů provést kontrolu zabezpečení zbraní kategorie A; při této kontrole je oprávněn vstupovat do jejich obydlí.

(9) V případě zbraně, jejímž držitelem je osoba mladší 18 let, je zákonný zástupce, opatrovník nebo poručník povinen dohlížet na dodržování pravidel zabezpečení takové zbraně, pokud není taková zbraň zabezpečena jinou osobou starší 18 let, která je oprávněna s takovou zbraní nakládat.¹⁸

¹⁸ §58 Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu [online]. [cit. 2023-03-02]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119/zneni-20220201>

V případě zabezpečování zbraní do počtu dvou kusů a střeliva do počtu 500 nábojů, zákon neurčuje technická zařízení, která musí být k zabezpečování užita, ani míru jejich odolnosti. Tyto zbraně musí být vhodně zabezpečeny proti zneužití, ztrátě nebo odcizení. Zákon již blíže nedefinuje, co se rozumí pod pojmem „vhodně zabezpečit“. Vzhledem k tomu, že zbraně musí být zabezpečeny proti zneužití, ztrátě nebo odcizení, měly by být uloženy tak, aby s nimi nemohla manipulovat, ani k nim neměla přístup neoprávněná osoba, a to včetně členů domácnosti držitele těchto zbraní. Zákon však nestanoví, jaké „překážky“ mají bránit přístupu ke zbraní, ani jaká síla musí být použita k jejich překonání. Správní úřad musí hodnotit vhodnost zabezpečení zbraní vždy s přihlédnutím k daným podmínkám v konkrétním případě.

4.2 Možnosti zabezpečení zbraní

Každý, kdo vlastní střelnou zbraň také ví, že je povinen tyto zbraně zabezpečit proti zneužití. Doma lze jistě vytvořit mnoho vhodných podmínek pro bezpečné uložení zbraně, protože pokud osoba žije v domácnosti sama, tak dle zákona stačí mít zbraň za uzamčenými dveřmi a je zabezpečena proti zneužití.

Pokud již u sebe osoba zbraň nosí a nenadále se rozhodne jít na místa, kde vstup se zbraní není možný, například plavecký bazén, lidová zábava, nebo veřejné shromáždění, je potřeba také vědět, zda jsou možnosti tuto zbraň vhodně uložit a na kolik jsou tyto možnosti reálné a bezpečné.

V takových situacích by zřejmě každý, kdo u sebe nosí zbraň, uvítal rozšíření možností, které by mu usnadnily její uložení. Jednou z těchto možností by mohlo být i krátkodobé uložení zbraně na služebně Policie ČR se stálou službou.

4.2.1 Zámky

V případě, že domácnost držitel zbraně neobývá sám je vhodné zbraň minimálně zabezpečit proti zneužití, ať už dítětem nebo jinou osobou. K tomuto účelu jsou vhodné zámky na zbraň vyráběné přímo pro účely uzamčení zbraně. Dnes je na trhu mnoho typů od klasických mechanických na principu lanka protaženého skrz hlaveň až po elektronické, které lze odemknout otiskem prstu či aplikací v mobilním telefonu.

Obrázek č. 14 - zámek lučičku, Zdroj: autor

4.2.2 Trezory

Dle Zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu je nutné nad 2 ks uložených zbraní a 500 ks střeliva do 10 ks zbraní a 10 000 ks střeliva, použít k tomuto zabezpečení ocelovou uzamykatelnou schránku nebo, skříň a musí splňovat požadavky proti vloupání 15 odporových jednotek podle České technické normy ČSN EN 1143-1 a musí být vybaveny zámkem se zabezpečením třídy A podle ČSN P 165110. Na současném trhu jsou dostupné tyto trezory v mnoha provedeních, jen je nutné si ohlídat, že daný trezor splňuje všechny výše zmíněné normy a takový trezor se samozřejmě i odlišuje od levných ocelových schránek svou pořizovací cenou, která zpravidla začíná od 10 000 Kč výše. Takže

Obrázek č. 15 trezor na zbraně, Zdroj: autor

pokud osoba vlastní do 2 ks zbraní, je povinna tyto zbraně vhodně zabezpečit a je pouze na vlastním uvážení, zda bude k tomuto používat levný trezor a bude to považovat za dostatečné zabezpečení nebo použije dražší provedení.

4.2.3 Úschovny

Vzhledem k §58 odst. 1 Zákona č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu, není prakticky možné jen tak ponechání zbraně, která je nošena, například ve vozidle, nebo její uzamčení ve skříňce plaveckého bazénu. Ani předání zbraně do úschovy cenností, kterou má pod kontrolou obsluha recepce, není zcela v pořádku, protože zbraň musí být podle tohoto ustanovení neustále pod kontrolou držitele zbrojního průkazu. To ovšem neznamená absolutní ztrátu možnosti legálního odložení zbraně.

Mnoho prodejců zbraní poskytuje službu dlouhodobé i krátkodobé úschovy zbraně. Tímto prodejci reflektují na potřeby držitelů zbraní a jsou schopni zbraň uschovat dle platné legislativy na smluvenou dobu za odpovídající poplatek. Tato možnost, byť se zdá jako nejvhodnější, bohužel má i svá negativa a těmi jsou, že ne všichni prodejci tyto služby nabízejí, mají mnohdy omezenou otevírací dobu a ne vždy jsou tzv. po ruce.

5 Průzkum

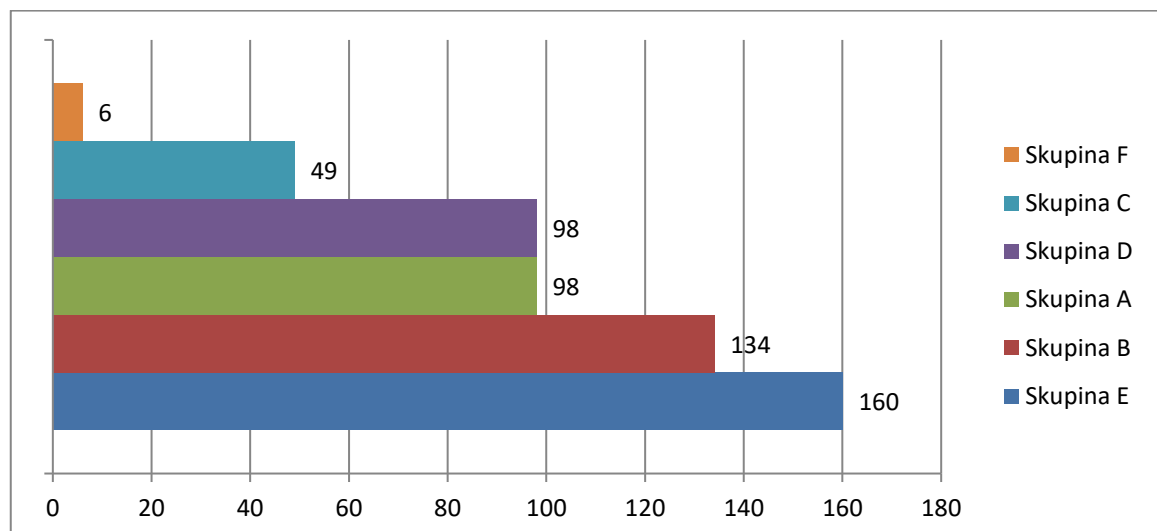
Průzkum byl proveden formou veřejného anonymního dotazníku. Dotazník¹⁹ byl rozeslán mezi respondenty na střelecká a policejní fóra. Dále se použily sociální sítě, na nichž byla požádána přímo střelecká komunita o jeho vyplnění.

Dotazníku se zúčastnilo 178 respondentů a odpovídali na 16 tematických otázek ohledně nošení zbraně.

Otázka č. 1. Jakou skupinu zbrojního průkazu vlastníte?

Možnosti odpovědí: A, B, C, D, E, F

Graf:

Graf č. 1 (Zdroj: autor)

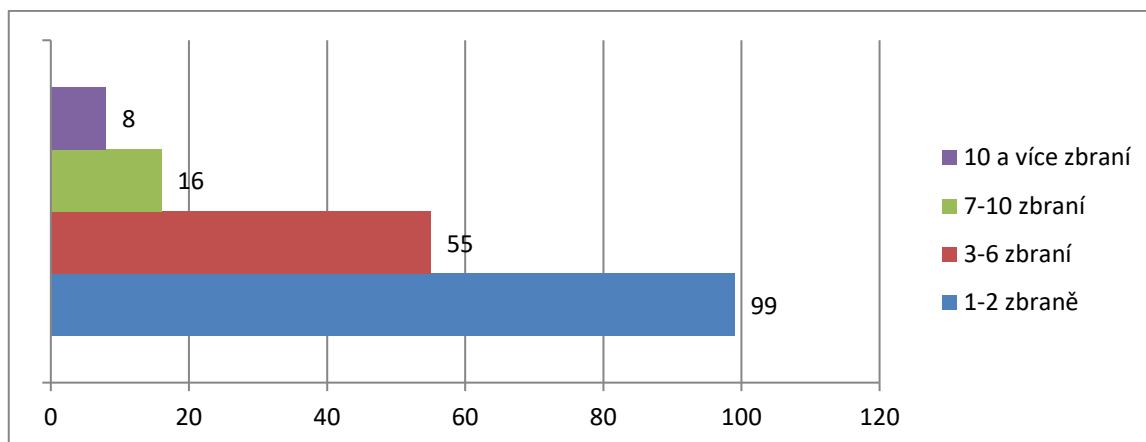
Vyhodnocení: 160 respondentů je držiteli zbrojního průkazu skupiny E – tedy pro ochranu života, zdraví a majetku, má největší zastoupení mezi oslovenými. Ze součtu všech odpovědí je zřejmé, že značně převyšuje počet oslovených, tedy lze předpokládat, že respondenti vlastní současně více skupin. Vzhledem k osobnímu charakteru otázky nezodpovědělo 8 respondentů.

¹⁹ Dotazník www.surveio.com [online]. [cit. 2023-02-20]. Dostupný z <https://www.surveio.com/survey/d/L9U2D3J9D0V9E9X9L>

Otázka č. 2. Kolik vlastníte zbraní kategorie B?

Forma odpovědí: volná.

Graf odpovědí:

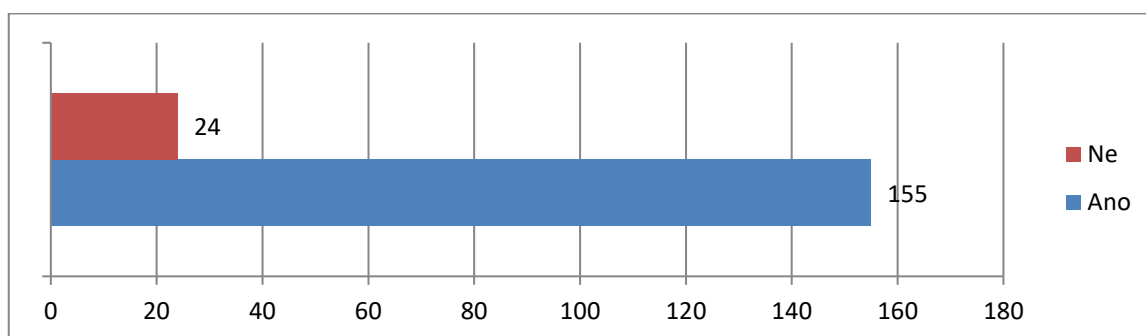
Graf č. 2 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: Vzhledem k tomu, že u této otázky nebyla odpověď povinná z důvodu osobního charakteru, nelze brát odpovědi jako relevantní. Někteří respondenti odpověděli, že vlastní 0 zbraní a někteří více než 100 zbraní. Nejčastější odpovědi byly však do 2 vlastněných zbraní a od 3 do 6.

Otázka č. 3. Nosíte zbraň pro svou ochranu?

Možnosti odpovědí: Ano, Ne.

Graf odpovědí:

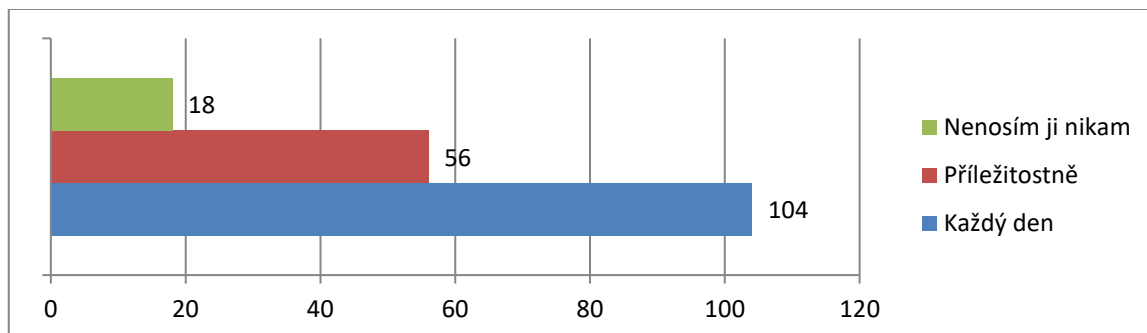
Graf č. 3 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 155 respondentů nosí zbraň pro svou ochranu a 24 nenosí zbraň vůbec. Zřejmě v jednom případě došlo k označení obou odpovědí.

Otázka č. 4. Pokud máte zbraň pro svou ochranu, jak často u sebe zbraň nosíte?

Možnosti odpovědí: Každý den, příležitostně, nenesím ji nikam.

Graf:

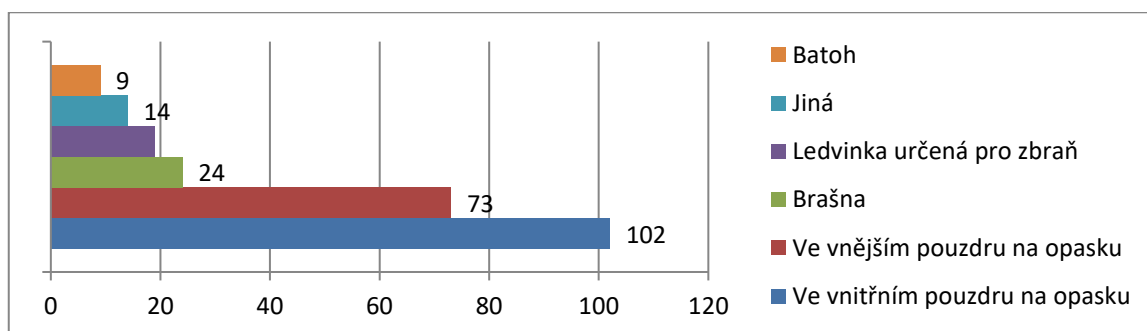
Graf č. 4 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 104 respondentů odpovědělo, že zbraň nosí každý den, 56 z dotázaných nosí zbraň jen příležitostně a 18 zbraň pro svou ochranu nenesí.

Otázka č 5. Jaký způsob skrytého nošení zbraně Vám vyhovuje?

Možnosti odpovědí: Ve vnitřním pouzdru na opasku, Ve vnějším pouzdru na opasku, Ledvinka určená pro zbraň, Brašna, Batoh, Jiná (volně psaná odpověď)

Graf:

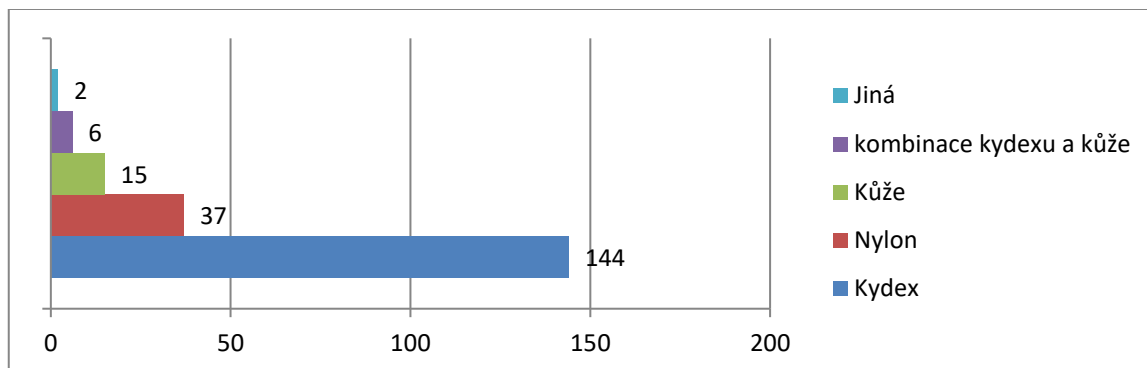
Graf č. 5 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 102 respondentů odpovědělo, že jim vyhovuje vnitřní opaskové pouzdro, 73 vnější opaskové pouzdro, 19 respondentů preferuje Ledvinku, 24 z nich upřednostňuje Brašnu, 9 oslovených využívá Batoh a 14 z nich zvolilo Jiné odpovědi. V této variantě odpovědí se nejčastěji vyskytovaly způsoby nošení bez pouzdra, v kapse, jen za opaskem, nebo s použitím „Clip Draw“

Otázka č. 6. Jaký materiál pouzdra Vám vyhovuje nejvíce?

Možnosti odpovědí: Kůže, Kydex, Nylon, Kombinace Kydexu a Kůže, Jiná (volná odpověď)

Graf:

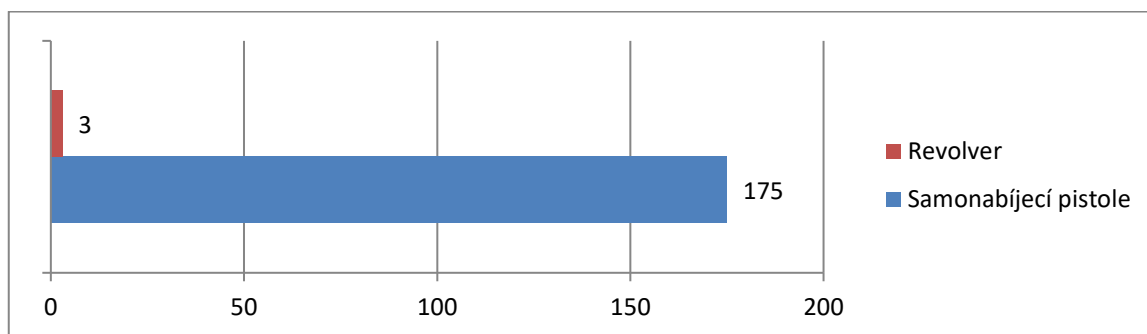
Graf č. 6 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 144 respondentů preferuje pouzdra vyrobená z Kydexu, 37 respondentů preferuje Kůži, 15 respondentů Nylon, 6 respondentů kombinaci Kůže a Kydexu a 2 respondenti odpověděli, že preferují jiné materiály, a to „Clip draw“.

Otázka č. 7. Jaký druh zbraně pro nošení preferujete?

Možnosti odpovědí: Samonabíjecí pistole, Revolver

Graf:

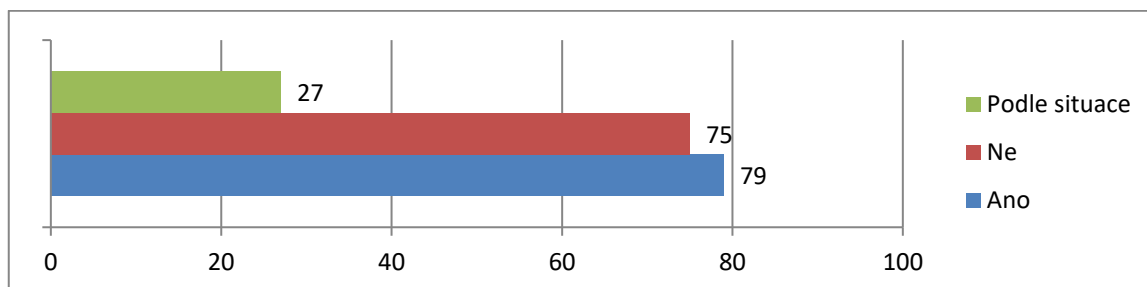
Graf č. 7 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 175 respondentů odpovědělo, že preferuje samonabíjecí pistoli a 3 respondenti revolver.

Otázka č. 8. Pokud nosíte u sebe zbraň, nosíte náboj v nábojové komoře?

Možnosti odpovědí: Ano, Ne, Podle situace

Graf:

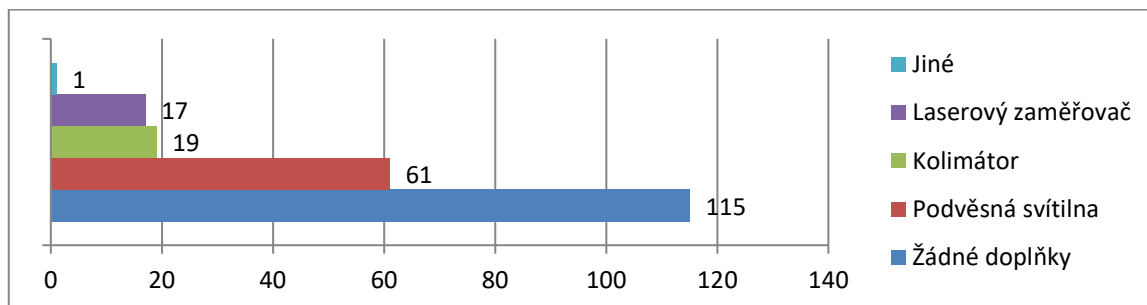
Graf č. 8 (zdroj: autor)

Vyhodnocení: 79 respondentů odpovědělo, že nosí náboj v nábojové komoře, 75 respondentů nenesí náboj v nábojové komoře. 27 respondentů odpovědělo, že nosí náboj v nábojové komoře podle situace.

Otázka č. 9. Nosíte zbraň s doplňky?

Možnosti odpovědí: Žádné doplňky, Podvěsná svítilna, Kolimátor, Laserový zaměřovač, Jiné

Graf:

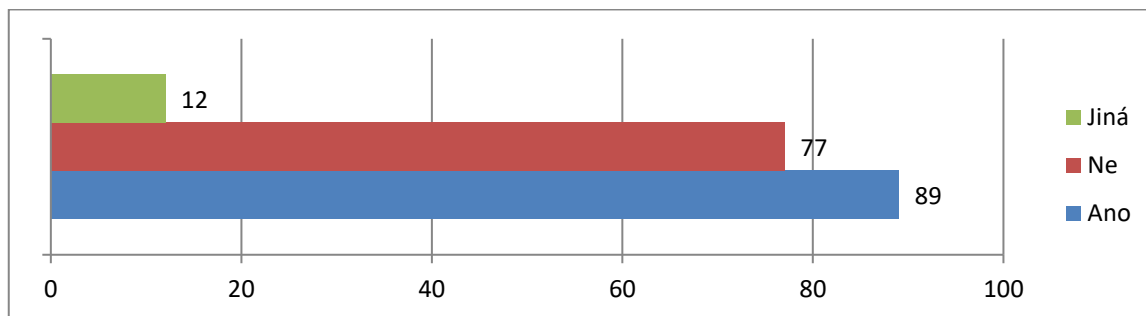
Graf č. 9 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 115 respondentů nosí zbraň bez doplňků, 61 respondentů nosí podvěsnou svítilnu pod zbraní, 19 respondentů má na zbrani nasazený kolimátor a 17 respondentů nosí laserový zaměřovač, 1 respondent odpověděl, že Jiné s popisem: zvětšená kapacita zásobníků.

Otázka č. 10. Pokud nosíte samonabíjecí zbraň, nosíte více než jeden zásobník?

Možnosti odpovědí: Ano, Ne, Jiná

Graf:

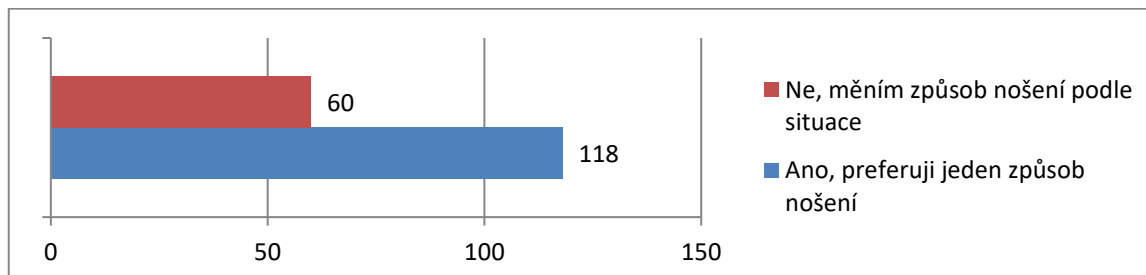
Graf č. 10 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 89 respondentů nosí více než jeden zásobník, 77 respondentů nosí jen jeden a 12 odpovědělo Jiná, kde bylo většinou uvedeno, že záleží na situaci.

Otázka č. 11. Preferujete jeden způsob nošení zbraně, nebo měníte podle situace?

Možnosti odpovědí: Ano, preferuji jeden způsob nošení. Ne, měním způsob nošení podle situace.

Graf:

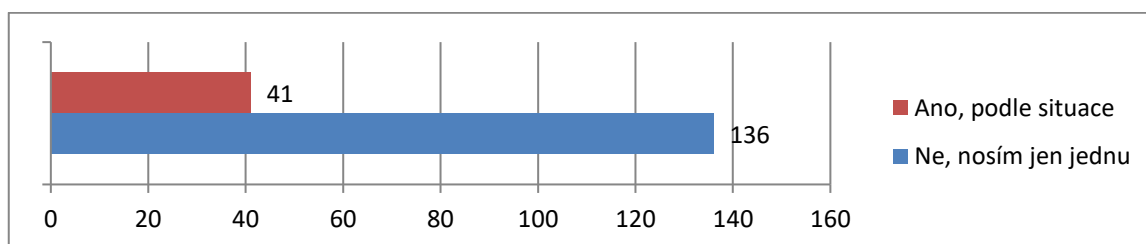
Graf č.11 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 118 respondentů preferuje jen jeden způsob nošení zbraně a 60 respondentů střídá způsob nošení podle konkrétní situace.

Otázka č. 12. Střídáte při nošení více zbraní?

Možnosti odpovědí: Ano, podle situace. Ne, nosím jen jednu.

Graf:

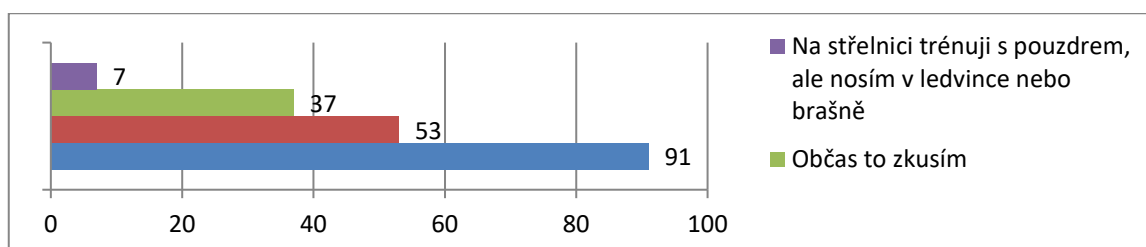
Graf č.12 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 136 respondentů nosí jen jednu zbraň a 41 respondentů střídá zbraně podle situace.

Otázka č. 13. Pokud nosíte zbraň v brašně nebo ledvince, trénujete s tímto způsobem nošení i na střelnici?

Možnosti odpovědí: Ano, Ne, Občas to Zkusím, Na střelnici trénuji s pouzdrém, ale zbraň nosím v ledvince, nebo brašně

Graf:

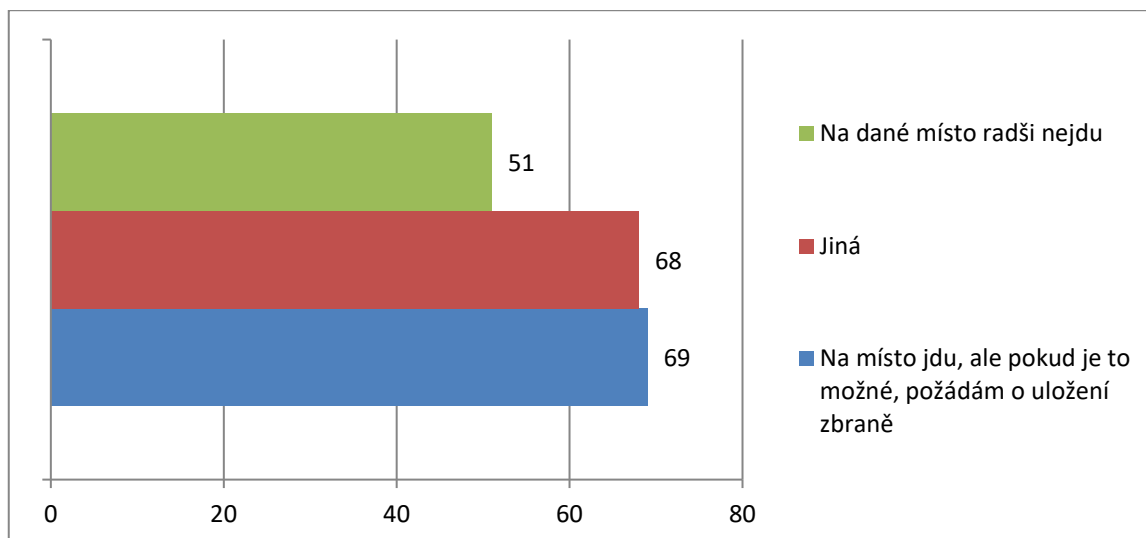
Graf č. 13 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 91 respondentů odpovědělo, že netrénuje se stejným typem pouzdra, který nosí, 53 odpovědělo, že se stejným pouzdrém i trénuje. 37 respondentů odpovědělo, že s tímto typem alespoň občas zkusí trénovat a 7 odpovědělo, že trénuje s pouzdrém a nosí zbraň v ledvince nebo brašně.

Otázka č. 14. Pokud u sebe máte zbraň a jdete na místo (např. úřad, banka, plavecký bazén), kde zbraň nesmíte mít, jak to řešíte?

Možnosti odpovědí: Na dané místo radši nejdu, Na místo jdu, ale pokud je to možné požádám o uložení zbraně, Jiná.

Graf:

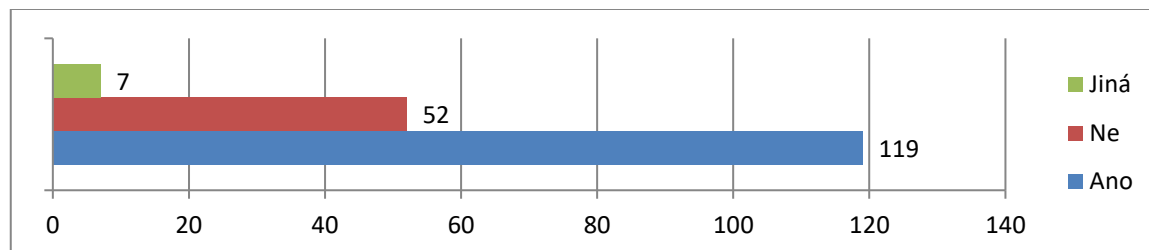
Graf č. 14 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 69 respondentů odpovědělo, že na místo jdou, ale požádají o uložení zbraně, 51 respondentů by na dané místo raději nešla a 68 respondentů odpovídalo volnou formou. Nejčastější odpovědi však byly, že zákazy zbraně v bankách a jiných institucích nerespektují, neboť skrytým způsobem nošení zbraně o zbrani nikdo neví, nebo zbraň nechají uzamčenou ve vozidle.

Otázka č. 15. Máte v zaměstnání možnost bezpečně uložit soukromou zbraň?

Možnosti odpovědí: Ano, Ne, Jiná

Graf:

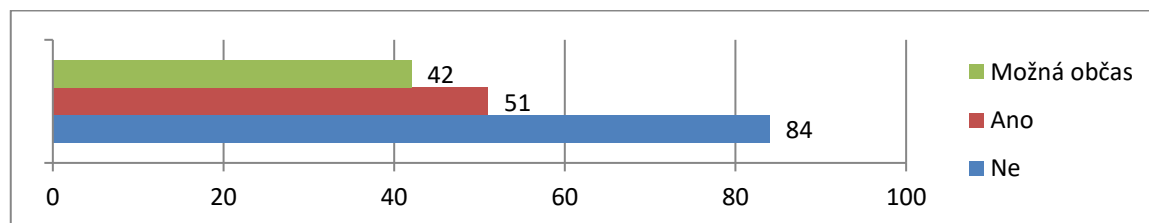
Graf č. 15 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 119 respondentů odpovědělo, že má možnost v zaměstnání bezpečně uložit svou zbraň, 52 tuto možnost nemá a 7 odpovědělo Jiná, kdy odpovědi shodného rázu byly, že možnost mají, ale nosí ji u sebe.

Otázka č. 16. Pokud by byla možnost krátkodobého uložení zbraně na Policii ČR využíval/a byste tuto možnost?

Možnosti odpovědí: Ano, Ne, Možná občas

Graf:

Graf č. 16 (Zdroj: autor)

Vyhodnocení: 84 respondentů by tuto možnost nevyužilo, 51 respondentů by naopak tuto možnost využilo a 42 respondentů by tuto možnost občas rádo využilo.

Závěr

Bakalářská práce na téma „Problematika nošení zbraní“ byla rozdělena na část teoretickou a praktickou.

Teoretická část se zabývá historií nošení zbraní v České republice. Jsou zde jasně vymezené rozdíly nošení zbraní pro jednotlivé skupiny držitelů zbraní. Kapitoly se zabývají úpravou pro Policii, Armádu ČR, soukromé bezpečnostní agentury či myslivce.

Součástí teoretické části je srovnání nošení zbraní v ČR s jinými státy, a též bezpečnostní pokyny pro správnou manipulaci se zbraní. Převážná část se zabývá skrytým nošením zbraně za použití různých druhů pouzder. Pouzdra jsou podrobně popsána a specifikována. Zároveň nechybí podrobnosti o použitých materiálech. Dalšími možnostmi nošení zbraně jsou ledvinky, brašny či batony.

Poslední kapitola teoretické části se věnuje zabezpečení zbraní dle zákonných úprav. Zmiňuje možnosti uložení zbraně do trezoru v domácnosti či použití zámku. Zámky se rozdělují na mechanické a moderní elektronické, které lze odemknout otiskem prstu nebo použitím aplikace v mobilním telefonu.

Praktická část bakalářské práce se zaměřila na průzkum pomocí veřejného anonymního dotazníku. Byla oslovena přímo střelecká komunita, která má s nošením zbraní každodenní zkušenosti.

Průzkumem v této práci bylo zjištěno, že převážná většina oslovených respondentů, kteří u sebe nosí zbraň pro ochranu života, zdraví a majetku, preferují opasková pouzdra ať již vnitřní, nebo vnější vyrobená z Kydexu. V případě, že nosí zbraň jiným způsobem než v pouzdře, tak mnohdy opomíjí základní podstatu obrany se zbraní a tou je, že by měli trénovat tasení zbraně a střelbu na střelnici se stejným systémem pouzdra, jaký nosí v každodenním

životě, neboť právě tak lze odhalit možné problémy při jejich použití a následně se na ně připravit.

Trh s doplňky pro nošení zbraní se neustále vyvíjí, snaží se sledovat nejnovější trendy a reagovat na potřeby držitelů zbraní, je možné si vybrat systém nošení zbraně, který bude vyhovovat každému individuálně.

Z průzkumu dále vyplývá, že jsou upřednostňována pouzdra, která poskytují komfort rychlého tasení, kontrolu nad zbraní a její bezpečností, než pouzdra, která jsou měkká a pohodlná, ale bohužel i méně bezpečná. Pokud je již použitý systém nošení zbraně ve střelcově brašně, je vždy vhodné myslet na vlastní bezpečnost a samozřejmě bezpečnost okolí. Je proto nezbytně nutné přizpůsobit tomu své návyky, aby byl při potřebě použití zbraně prvotně vyhledán vhodný úkryt a až poté byla řešena samotná manipulace se zbraní.

Oslovení respondenti se shodují, že je pro ně každodenní nošení zbraně naprostou rutinou, ale zároveň uvádějí, že by uvítali možnost krátkodobého uložení zbraně na Policii, což by velmi usnadnilo obecné zabezpečení zbraní proti zneužití a krádeži.

Bakalářská práce měla poskytnout komplexní přehled o možnostech nošení zbraní, jejich uložení a zabezpečení. Všechna tato témata byla v práci vysvětlena a obrazově podložena. Práce byla zpracována tak, aby informovala nezkušeného držitele zbraně o všech aspektech nošení a držení zbraně, čímž naplnila svůj cíl.

Seznam použité literatury

Monografie

ČERNÝ Pavel, GOETZ Michal. Manuál obranné střelby. 1. vydání. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0739-X

HAVEL, Vladimír. Základní kniha o střelných zbraních a střelivu. 2. vydání. Praha: Naše vojsko, 2001. ISBN 80-206-0590-8

NOVOTNÝ František, KREML Antonín, HELEBRANT Martin, *Zbraně a sebeobrana* vyd. Goldstein & Goldstein Praha 1997. ISBN 80-86094-23-5

ROUŠAR Jaroslav, Česká republika a její profesionální armáda vyd. Praha: Agentura vojenských informací a služeb, 2006. ISBN 80-7278-312-2

TERYNGEL Jiří, KREML Antonín, Zákon o zbraních a střelivu s Komentářem. Praha: Orac, 2004. ISBN 80-86199-81-9

THOMPSON Leroy. Manuál bodyguarda – profesionální techniky ochrany osob. 1. vydání. Frýdek-Místek: Alpress, 2005. ISBN 80-7362-078-2

Zákonná úprava a IAŘ (interní akty řízení)

Zákon č. 119/2002 Sb. o střelných zbraních a střelivu [online]. [cit. 2023-03-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-119>

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky [online]. [cit. 2023-03-04] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>

Zákon č. 555/1992 Sb. o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky [online]. [cit. 2023-03-04] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-555>

Zákon č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách České republiky [online]. [cit. 2023-03-04] Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 156 ze dne 12.12.2008

Vnitřní předpis č. 31/2018 Generálního ředitelství cel

Nařízení č. 33/2019 o vězeňské a justiční stráží

Základní řád ozbrojených sil České republiky vydaný Ministerstvem obrany 2001

Myslivecký řád vydaný Českomoravskou mysliveckou jednotou

Webové stránky

www.survio.com

www.zbrojnice.com

www.havlickobrodsky.denik.cz

www.ceska-justice.cz

<https://stealthgearusa.com>

<https://legiondefensesolutions.com>

www.zakonyprolidi.cz